

2024

**VILNIAUS MIESTO MOKYTOJAI 2024:
SITUACIJA IR TENDENCIJOS**

Ataskaitą parengė Rūta Mazgelytė
Pasiūlymus teikė Mykolas Steponavičius, Unė Kaunaitė,
dr. Pranas Gudynas
Kalbą redagavo Danutė Visockienė
Maketavo Vaida Gasiūnaitė

Šioje ataskaitoje pateikiami 2024 metais atliktos Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo švietimo įstaigose dirbančių mokytojų profilio analizės rezultatai.

Analizės tikslas – įvertinti 2024 metais Vilniaus miesto savivaldybės pavaldumo įstaigose dirbančių mokytojų profilį pagal amžių, stažą, užimamus etatus, krūvį, mokytojų įsidarbinimo ir išėjimo iš darbo tendencijas, dėmesį skiriant ir tendencijoms pagal mokyklų mokomąsias kalbas palyginti.

Metodika

Tikslinė grupė – asmenys, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra mokytojas arba priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojas. Jei į tikslinę grupę patenkantis asmuo turi papildomą etato dalį kitoje Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo arba priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo švietimo įstaigoje (toliau – mokykloje) ar turi kitą pareigybę, tokio pobūdžio informacija (pvz., papildoma etato dalis, pareigybė) analizei nenaudota. Tikslinė grupė apima mokytojus, kurie dirba Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose.

Duomenų šaltinis – nuasmeninti Pedagogų registre pateikiami duomenys apie Vilniaus miesto savivaldybės mokyklų mokytojus. Analizei naudoti momentiniai duomenys, kurie Pedagogų registre buvo 2024 05 01, bei 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpio duomenys apie mokytojų priėmimą į darbą ir išėjimą iš darbo.

Analizės apribojimai. Pedagogų registro duomenys pildomi mokyklų administracijos, todėl juose pasitaiko netikslių ar neteisingai pateiktų duomenų. Atsižvelgiant į tai, duomenys vertinti ypač atsargiai, ypatingas dėmesys ataskaitoje skiriamas ne tiek konkrečioms vertėms, kiek aiškiai iš didelių duomenų kiekių matomoms tendencijoms. Pažymėtina, kad Pedagogų registro duomenys atspindi tik Vilniaus miesto savivaldybės pavaldumo mokyklų tendencijas, todėl šioje ataskaitoje pateikiami apibendrinimai ir išvados taikytinos ne visai Vilniaus miesto savivaldybės mokytojų bendruomenei, o

tik jos daliai. Be to, pažymėtina, kad einamojo šių metų pusmečio duomenys laikotarpiams (pusmečiams) palyginti yra gauti iki spalio mėnesio.

Svarbi analizę ribojanti detalė – Pedagogų registro pateikiamuose duomenyse dalis mokyklų nenurodo, kokio dalyko mokytojais dirba pristatomi asmenys. Tokių asmenų fiksuota 460 (beveik 10 proc. visų mokytojų). Dėl šios duomenų ypatybės negalima susidaryti išsamaus vaizdo apie visų dalykų mokytojus. Lieka neaišku, dėl kokių priežasčių mokyklos nepateikia informacijos apie dalį pagrindinėse mokytojo pareigose dirbančių mokytojų mokomuosius dalykus.

Terminai ir sąvokos

Šiame tekste vartojami terminai ir sąvokos:

Šiomet – 2024 05 01

Per metus – nuo 2023 05 01 iki 2024 05 01

Per trejus metus – nuo 2021 01 01 iki 2024 10 01

Vilnius – Vilniaus miesto savivaldybė

Priešpensinio amžiaus – 59–64 metų amžiaus

Pensinio amžiaus – 65 metų ir vyresni

Pagrindiniai rezultatai

Bendrojo ugdymo mokytojai

Per metus vidutinis pedagoginis mokytojų stažas, pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje, amžius kito nežymiai, absoliutus mokytojų skaičius išliko beveik toks pat.

Etatinis krūvis

Didesnė mokytojų dalis yra linkę dirbti padidinta etato dalimi. Yra požymių, kad tokia tendencija išlieka ir ryškėja – per metus dėl padidinto krūvio papildomai užpildyti dar pusantro šimto etatų. Laikytina, kad darbas padidintu krūviu tampa normalizuota mokyklų praktika. Tai ypač ryšku tarp skaitlingiausių dalykų mokytojų, mokyklose, kurių mokomoji kalba yra lenkų arba rusų. Ši tendencija, nors mokytojams suteikia finansinį atlygį, o mokyklų vadovams padeda kompensuoti specialistų poreikį ir spręsti tam tikrų dalykų mokytojų trūkumo problemą, neužtikrina pedagogų rezervo atsinaujinimo, be to, kelia mokytojų perdegimo riziką.

- ◆ Per metus mokytojų skaičiui beveik nekintant, toliau augo etatinis krūvis. Dėl didesne nei vienas etatas dalimi dirbančių mokytojų skaičiaus per metus papildomai buvo užpildyta dar 149,79 etato, todėl šiemet etato perviršio rodiklis¹ pasiekė 288,42 etato.
- ◆ Per metus toliau augo neformalaus ugdymo, pradinio ugdymo, užsienio kalbos (anglų), istorijos, dorinio ugdymo (tikybos), fizikos mokytojų etatinis krūvis.
- ◆ Didesnė dalis mokytojų dirbo padidintu krūviu – vidutinis mokytojo etatinis krūvis buvo 1,06 etato, pusė mokytojų dirbo daugiau nei 1,09 etato.
- ◆ Visų mokomųjų kalbų mokyklose vidutinis etatinis krūvis viršijo etatą. Didžiausią pagrindinio etato dalį dažniausiai turėjo mokytojai, dirbantys mokyklose, kurių mokomoji kalba yra lenkų (1,11 etato) arba rusų (1,10 etato). Mokyklose lietuvių mokomąja k. – 1,05 etato.
- ◆ Didžiausiu krūviu šiemet dirbo matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos, geografijos, užsienio kalbos (anglų), biologijos ir informacinių technologijų mokytojai (vidutiniškai 1,11–1,20 etato). Tautinių mažumų mokyklose didesniu krūviu taip pat dirbo ir gimtosios kalbos (lenkų, rusų) mokytojai (vidutiniškai 1,19–1,26 etato).

¹ Etato perviršio rodiklis – mokytojų užimamų etatų sumos ir mokytojų skaičiaus skirtumas, kuris leidžia įvertinti, kiek trūkstamų asmenų padengia tuo metu dirbančių mokytojų užimami etatai.

Vidutinis amžius ir stažas

Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba, pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu iššūkių kelia didesnė nei kitose mokyklose priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų dalis ir nedidelis jaunesnių mokytojų skaičius. Šioms mokykloms jau dabar yra sudėtinga pritraukti jaunesnio amžiaus specialistų, todėl etatinis krūvis yra paskirstomas esamiems mokytojams.

- ◆ Nors naujai į sistemą atėjusių (t. y. turinčių iki 2 m. pedagoginį stažą) mokytojų skaičius Vilniaus m. sav. mokyklose auga, vis dėlto su sunkumais susiduria mokyklos, kuriose ugdymas vyksta lenkų mokomąja kalba, – jose naujų mokytojų dalis labai maža. Ilguoju laikotarpiu tai yra nepalanku pedagogų rezervo atnaujinimui.
- ◆ Šiomet pusė mokytojų buvo vyresni nei 52 metų amžiaus, o bendras amžiaus vidurkis siekė 50,5 metų. Mokyklose rusų mokomąja kalba mokytojų vidutinis amžius buvo didžiausias. Visų tautinių mažumų mokyklose dirbo itin mažai jaunesnio amžiaus mokytojų ir nemažai priešpensinio amžiaus mokytojų.
- ◆ Yra išaugęs naujai į sistemą atėjusių (t. y. turinčių iki 2 m. pedagoginį stažą) mokytojų skaičius. Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lietuvių, rusų mokomosiomis kalbomis arba mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, tokie mokytojai sudaro nuo 11 iki 13 proc. Mokyklos, kuriose ugdymas vyksta lenkų mokomąja kalba, stagnuoja ir susiduria su iššūkiais pritraukiant naujus mokytojus – tokių mokytojų vos 4 proc.

Darbo sutarčių nutraukimas

Pastaraisiais mokslo metais kiek sumažėjo nutrauktų darbo sutarčių sezoniškumas, kai reikšminga dalis sutarčių nutraukiama birželio ir rugpjūčio mėnesiais. Tai reiškia, kad mokyklų vadovai šiais metais turėjo aiškesnį trūkstamų mokytojų poreikį šiek tiek anksčiau nei ankstesniais metais ir atitinkamai jų paieškoms turėjo ilgesnį galimybių „langą“ nei ankstesniais metais – visos vasaros laikotarpį.

- ◆ Per trejus metus buvo fiksuota 2713 darbo sutarčių nutraukimų, vidutiniškai po 339 nutrauktas sutartis per pusmetį. Iš minėto darbo sutarčių nutraukimo skaičiaus unikalių sutarčių nutraukimų buvo 2479.
- ◆ Sutarčių nutraukimams būdingas sezoniškumas, kai daugiau sutarčių nutraukiama prieš mokslo metų pradžią ar jiems prasidėjus. Nuo 2023 07 01 sezoniškumas tapo ne toks ryškus, nes darbo sutarčių nutraukimų padaugėjo antroje mokslo metų pusėje.
- ◆ Mokytojų, kurių darbo sutartis buvo nutrauktos, pasiskirstymas pagal amžiaus grupes yra santykinai tolygus su keletu išlygų. 24,7 proc. visų sutartis nutraukusiųjų sudaro pensinio amžiaus sulaukę mokytojai. Ypač reikšminga pensinio amžiaus mokytojų dalis tarp visų nutraukusių sutartis buvo mokyklose rusų mokomąja kalba (41,1 proc.) ir mokyklose lenkų mokomąja kalba (28,6 proc.).

Priešpensinio arba pensinio amžiaus mokytojai

Beveik trečdalis Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų – priešpensinio arba pensinio amžiaus, o kas dešimtas – pensinio amžiaus. Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba, priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų dalis yra didžiausia. Ilguoju 5–10 metų laikotarpiu šios mokyklos susidurs su didesniais nei kitose mokyklose pedagogų rezervo atnaujinimo iššūkiais.

- ◆ Šiomet Vilniaus m. sav. mokyklose dirbo 1355 priešpensinio arba pensinio amžiaus sulaukę asmenys. Jie sudarė beveik trečdalį mokytojų. Didžiausia priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų dalis yra mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba.
- ◆ Didesnė dalis priešpensinio amžiaus mokytojų dirbo padidintu krūviu. Dėl didesnė nei vienas etatas dalimi dirbančių mokytojų skaičiaus papildomai buvo užpildyta 76,22 etato.
- ◆ Gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (rusų), chemijos,

fizikos, matematikos dalykų grupėse priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojai sudaro žymią mokytojų dalykininkų dalį (40,1–52,8 proc.).

◆ Šiomet kas dešimtas mokytojas buvo pensinio amžiaus (iš viso 497 mokytojai), jie dažniausiai dirbo nepilnu etatu. STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, technologijos, matematika), gimtosios kalbos (rusų) pensinio amžiaus mokytojai yra vyresni už kitus pensinio amžiaus kolegas.

Darbo sutarčių sudarymas

Auga darbo sutarčių su asmenimis, neturinčiais pedagogo profesinės kvalifikacijos, dalis.

Naujai sutartis sudariusių mokytojų amžiaus rodiklis skiriasi pagal mokyklų mokomąsias kalbas. Mokyklose lietuvių mokomąja kalba didesnę priimtų mokytojų dalį sudaro asmenys nuo 33 iki 43 metų amžiaus. Į šias mokyklas ateina profesinės patirties (pedagoginės ar kitokios) jau sukaupę asmenys. Mokyklose rusų mokomąja kalba daugiau nei kitose mokyklose priimta pensinio amžiaus mokytojų – tai reiškia, kad šios mokyklos susiduria su naujų mokytojų pritraukimo problema.

Analizuotam laikotarpiui yra būdingas neigiamas sudarytų ir nutrauktų darbo sutarčių balansas: daugiau sutarčių nutraukta nei sudaryta. Pastaraisiais metais bent ketvirtadalis nutrauktų darbo sutarčių buvo su pensinio amžiaus sulaukusiais mokytojais, likusios nutrauktos darbo sutartys buvo su darbingo amžiaus mokytojais ir amžiaus grupėse pasiskirstė gana tolygiai.

◆ Per trejus metus fiksuotos 1162 sudarytos darbo sutartys. Iš viso buvo užpildyta per 1140 etatų (vidutiniškai per pusmetį priimti 145 asmenys).

◆ Darbo sutarčių sudarymui būdingas sezoniškumas, kai daugiau mokytojų priimama prieš mokslo metų pradžią ar jiems prasidėjus. Dažniausiai darbo sutartys buvo sudaromos su pedagogo profesinę kvalifikaciją turinčiais asmenimis. Neturintys pedagogo profesinės kvalifikacijos mokytojai sudarė daugiau nei 23 proc. per šį laikotarpį priimtų mokytojų. Padaugėjo dar-

bo sutarčių su pedagogo profesinės kvalifikacijos neturinčiais mokytojais.

- ◆ Priimtų mokytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes yra netolygus, yra skirtumų ir pagal mokyklų mokomąsias kalbas. Nedidelė dalis (7,1 proc.) darbo sutarčių buvo sudaroma su mokytojais iki 33 metų, 17,1 proc. – su pensinio amžiaus mokytojais.
- ◆ Daugiausiai sutarčių su pensinio amžiaus mokytojais buvo sudaroma mokyklose rusų mokomąja kalba. Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lenkų, mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, dažniausiai sutartys buvo sudaromos su 44–53 m. amžiaus grupei priklausančiais mokytojais. Mokyklose lietuvių mokomąja kalba – su mokytojais nuo 33 iki 43 metų amžiaus.
- ◆ Darbo sutartys daugiausiai buvo sudaromos su pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, užsienio kalbos (anglų) bei neformalaus ugdymo mokytojais.
- ◆ Per trejus metus fiksuotas didesnis nutrauktų nei sudarytų darbo sutarčių skaičius. Vidutinis nutrauktų ir sudarytų darbo sutarčių balanso pusmečio rodiklis –118.

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai

Per metus vidutinis pedagoginis ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų stažas, vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje, amžius kito nežymiai, vidutinis pagrindinio etato užimtumas nekito, o absoliutus mokytojų skaičius šiek tiek išaugo.

Etatinis krūvis

Didesnė ikimokyklinio ugdymo mokytojų dalis yra linkę dirbti neviršydami etato arba nepilna etato dalimi, o priešmokyklinio ugdymo mokytojai dažniausiai dirba pilnu etatu. Ši tendencija, nors gali sudaryti prielaidas nepilnu etatu dirbantiems specialistams derinti tiesioginio darbo ir kitas veiklas, o mokyklų vadovams – pritraukti specifinį darbuotojų segmentą, neskatina dirbančių pedagogų visavertės integracijos į ugdymo įstaigą, kelia didėjančios darbuotojų kaitos riziką, mažina vidutinį atlyginimą.

- ◆ Išaugo bendras priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų skaičius, jų užimama etatų suma.
- ◆ Per metus vidutinis etato užimtumas tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų nepasikeitė (1,01) ir yra iš principo subalansuotas. Tarp dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokytojais šiek tiek daugėja dirbančių nepilna etato dalimi (nuo 0,98 iki 0,97).
- ◆ Visų mokomųjų kalbų ikimokyklinio ugdymo mokytojų vidutinis etatinis užimtumas buvo nepakankamas – sudarė nepilną etatą (0,95–0,98).
- ◆ Priešmokyklinio ugdymo mokytojų etatinis krūvis pagal mokyklų mokomąsias kalbas skyresi nežymiai, jie vidutiniškai dirbo 1–1,02 etato krūviu.

Vidutinis amžius ir stažas

Mokytojų pasiskirstymas pagal amžių yra pakankamai palankus. Tik nedidelė dalis mokytojų buvo pensinio amžiaus ir dirbo nepilnu etatu. Yra išaugęs naujai į sistemą atėjusiųjų (t. y. turinčių iki 2 m. pedagoginį stažą) skaičius. Dar padidinus naujų mokytojų pritraukimo apimtį, būtų galima pasiekti subalansuotą priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymą.

- ◆ Priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai pagal amžių yra pasiskirstę santykinai tolygiai – nors vyresnių nei 50 metų mokytojų yra nemažai, tačiau jaunesnio amžiaus mokytojų skaičius yra panašus. Dar šiek tiek padidinus naujų mokytojų pritraukimo apimtį, Vilniaus mieste būtų galima pasiekti subalansuotą priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymą pagal amžių.
- ◆ Mokyklose rusų mokomąja kalba dirba vyriausi priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai (50,8–53,9 m.), o lenkų mokomąja kalba – jaunesni nei kitose mokyklose ikimokyklinio ugdymo mokytojai (45,2–46,1 m.).
- ◆ Priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal amžių ugdymo įstaigose lenkų ir rusų mokomosiomis kalbomis yra netolygus. Šios ugdymo įstaigos susiduria

su iššūkiu pritraukiant jaunesnius nei 30 metų mokytojus.

- ◆ 3,6 proc. yra išaugęs naujai į sistemą atėjusių mokytojų (t. y. turinčių iki 2 m. pedagoginį stažą) skaičius. Šie mokytojai sudaro beveik 20 proc. visų mokytojų.
- ◆ Ugdymo įstaigose, kuriose ugdymas vyksta lietuvių arba mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, dirba nuo 17,4 iki 20,5 proc. mokytojų, kurių pedagoginis stažas yra iki 2 metų imtinai. Mokytojų pasiskirstymas pagal stažą mokyklose rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis nesudaro aiškios tendencijos.

Priešpensinio arba pensinio amžiaus mokytojai

Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba, pedagogų rezervo atnaujinimui ilguoju 5–10 metų laikotarpiu iššūkių kelia didesnė nei kitose mokyklose priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų dalis ir tai, kad šios mokyklos susiduria su jaunesnių nei 30 metų mokytojų pritraukimo problema.

- ◆ Šiomet mokyklose dirba 602 priešpensinio arba pensinio amžiaus sulaukę asmenys. Jie sudaro 22,7 proc. mokytojų
- ◆ Priešpensinio amžiaus mokytojai vidutiniškai dirba šiek tiek didesniu nei pilnas etatas krūviu, o pensinio – nepilnu.
- ◆ Mokyklose lenkų mokomąja kalba priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukusių mokytojų yra mažiausiai. Didžiausia šių mokytojų dalis yra mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba.
- ◆ 7 proc. šiomet dirbančių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų yra pensinio amžiaus. Pensinio amžiaus sulaukę mokytojai užima 175,71 etato, vidutiniškai dirba kiek mažesniu nei pilnas etatu.

Tyrimo kontekstas

2023 m. „Edu Vilnius“ paskelbė ataskaitą „Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai: iššūkių mastas, tendencijos ir galimos priežastys², skirtingą pedagogų rezervo Vilniaus mieste temai. Remiantis Pedagogų registre pateikiamais duomenimis ataskaitoje buvo pristatyta Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų bei priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų statistinis portretas, priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų darbo krūvių ypatumai, užfiksuoti 2023 05 01, be to, mokytojų priėmimo ir išėjimo iš Vilniaus m. sav. mokyklų tendencijos 2021 01 01–2023 09 01 laikotarpiu.

Tuometė analizė padėjo atskleisti keletą įžvalgų, susijusių su pedagogų rezervo (dis)balansu. Pirma, nors Vilniaus m. sav. mokytojai yra jaunesni nei šalyje, tačiau jau stebimas jų senėjimas. Vyriausią bendrojo ugdymo mokytojai fiksuojami antrųjų užsienio kalbų (vokiečių, rusų), STEM dalykų (išskyrus informacinių technologijų) mokytojų grupėse. Antra, nors galima pastebėti augantį naujai įsidarbinančių mokytojų skaičių, tačiau mokykloms jis yra nepakankamas. Mokyklos mokytojų trūkumo problemą sprendžia keisdamos jau dirbančių mokytojų etato dalį, pratęsdamos darbo sutartis arba įdarbindamos pensinio amžiaus sulaukusius mokytojus. Trečia, situacija priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų segmente yra palankesnė nei bendrojo ugdymo mokytojų. Priešmokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus mokytojai vidutiniškai yra jaunesni, jų pasiskirstymas amžiaus grupėse tolygesnis, sulaukę pensinio amžiaus jie dirba kiek trumpiau nei bendrojo ugdymo mokytojai. Ketvirta, Vilniaus m. sav. bendrojo ugdymo mokyklose bei priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių mokytojų analizė leido užčiuopti vidutinio mokytojų amžiaus skirtumus mokyklose pagal mokomąją kalbą.

2 Gudynas, P., Mazgelytė, R. (2023). [Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo, priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokyklų mokytojai: iššūkių mastas, tendencijos ir galimos priežastys. EDU Vilnius: Vilnius](https://bit.ly/3t95j87). Prieiga per internetą: <<https://bit.ly/3t95j87>>

Šioje ataskaitoje laikomasi 2023 metų ataskaitai parengti taikyto analizės dizaino jį šiek tiek modifikuojant ir papildant naujais pjūviais. Aptariant mokytojų statistinius rodiklius kai kur naudojami ne tik vidurkiai, bet ir medianos, leidžiančios geriau įvertinti duomenų struktūrą, pateikta daugiau informacijos apie užimamus etatus, įtrauktas etato perviršio rodiklis (mokytojų užimamų etatų sumos ir mokytojų skaičiaus skirtumas), kuris leidžia įvertinti, kiek trūkstamų asmenų padengia tuo metu dirbančių mokytojų užimami etatai. Kiek leidžia turimi duomenys ir jų kokybė, 2024 metų ataskaitoje pateikiama daugiau informacijos apie ateinančių ir išėinančių iš darbo mokytojų statistinį profilį. Analizuojant duomenis apie mokytojus papildomai įtraukti pjūviai pagal mokyklų mokomąsias kalbas.

Ataskaita sudaryta iš dviejų dalių: pirmojoje aptariama bendrojo ugdymo mokytojų situacija, antrojoje – priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų situacija. Pirmojoje dalyje pristatomas Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų statistinis portretas, Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų rodiklių pokyčių palyginimas, aptariama darbo sutartis Vilniaus m. sav. mokyklose nutraukusių ir sudariusių mokytojų, priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų statistika. Antrojoje dalyje pristatomas Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų statistinis portretas, Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų rodiklių pokyčių palyginimas, aptariama priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų statistika.

1. Bendrojo ugdymo mokytojai

1.1. Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose dirbančių mokytojų statistinis portretas (šių metų duomenys)

Šiomet Vilniaus m. sav. mokyklose dirba 4620 asmenų, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra mokytojas. Iš viso jie užima 4908,42 etato. Didesnė dalis mokytojų dirba padidintu krūviu – vidutinis mokytojo etato užimtumas yra 1,06 etato, pusė mokytojų dirba daugiau nei 1,09 etato dalimi. Dėl didesne nei vienas etatas dalimi dirbančių mokytojų papildomai buvo užpildyta 288,42 etato.

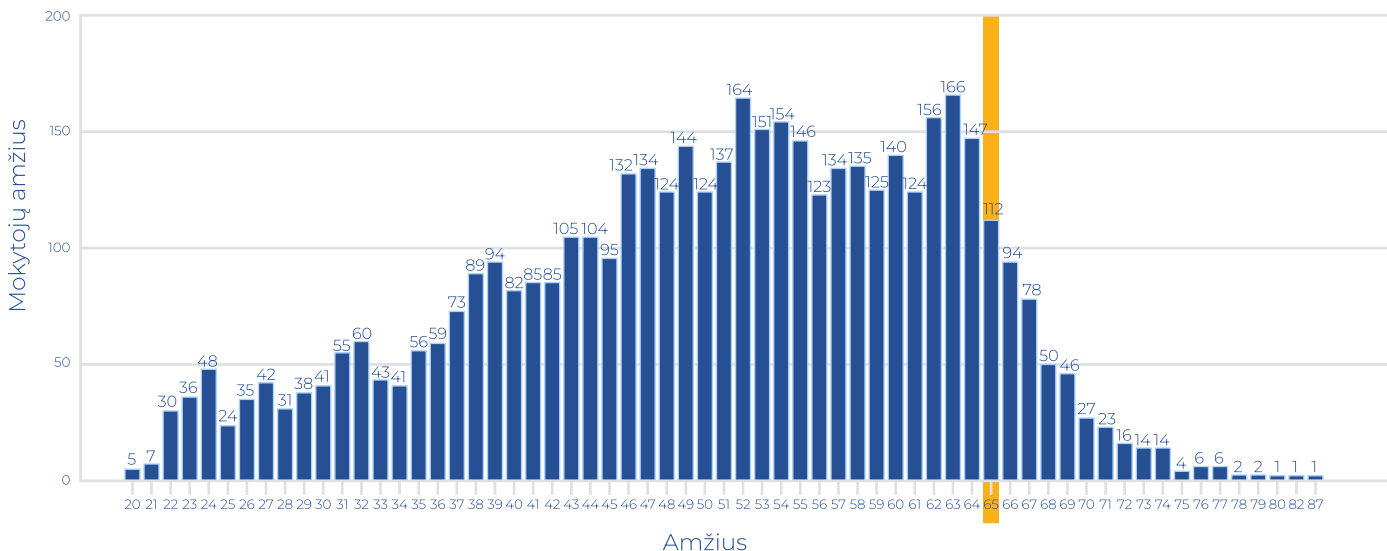
Bendras vidutinis pedagoginis šių mokytojų stažas – 22,6 metų, pusės jų – daugiau nei 25 metai. Vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje siekia 13,4 metų, pusės mokytojų – mažiau nei 10 metų. Tai rodo, kad mokytojai per savo profesinę karjerą yra keitę bent vieną mokyklą.

	Vidurkis	Mediana	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma	Etato perviršio rodiklis
Amžius	50,5	52,0	4620	4908,42	288,42
Pagrindinio etato užimtumas	1,06	1,09			
Bendras pedagoginis stažas	22,8	25,0			
Pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje	13,4	10,0			

1 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų amžiaus ir kiti vidurkiai bei medianos (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų vidutinis amžius šiemet yra 50,5 metų, pusė mokytojų yra vyresni nei 52 metų amžiaus. Toks mokytojų amžiaus pasiskirstymas rodo nepakankamą pedagogų rezervą atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu.

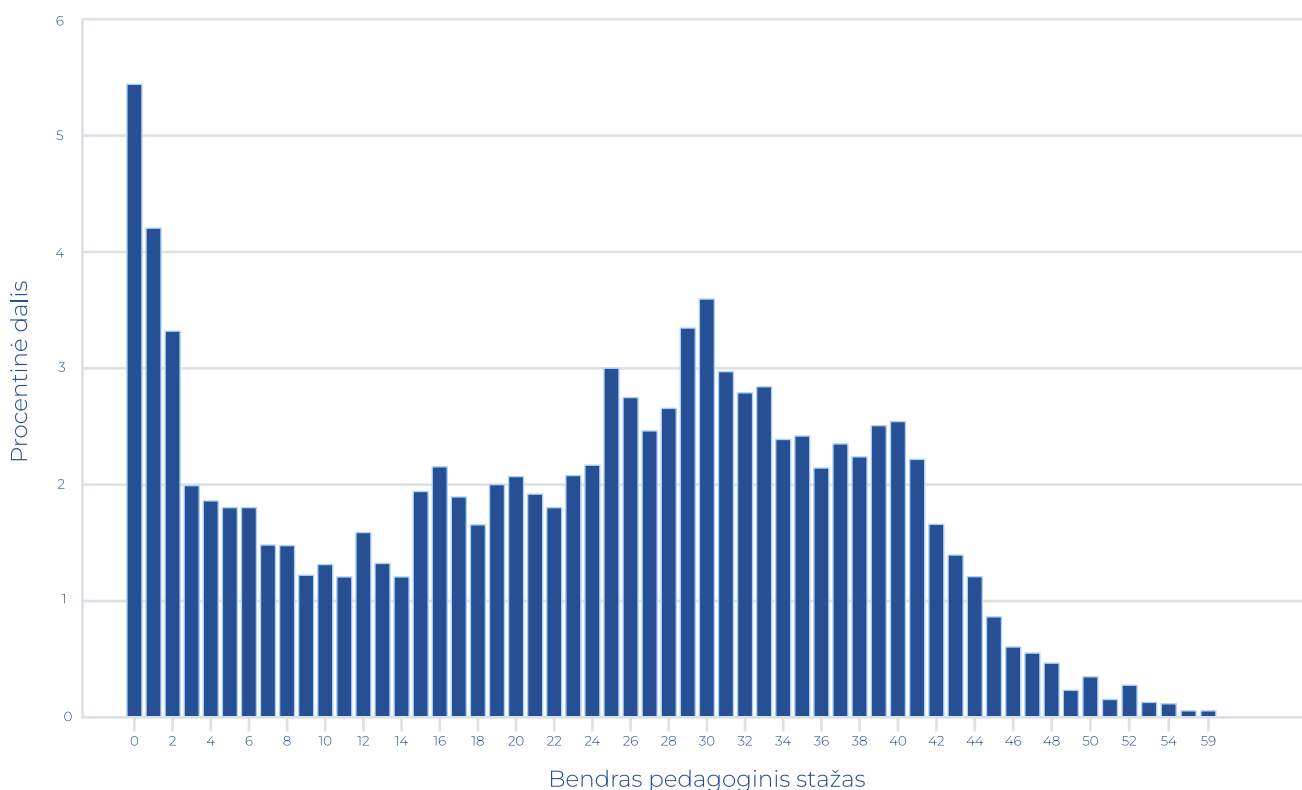
Vilniaus m. sav. mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

1 pav. Vilniaus m. sav. mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

Nors mokytojų amžiaus pasiskirstymas rodo, kad didesnė mokytojų dalis yra pakankamai brandi, o jaunesnio amžiaus mokytojų skaičius yra nedidelis, mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą rodo, kad mokyklos yra pakankamai patrauklios asmenims, neturintiems pedagoginio stažo arba turintiems pedagoginį stažą iki 2 metų imtinai. Darytina prielaida, kad šį mokytojų segmentą sudaro įvairaus amžiaus asmenys. Šiemet šis segmentas sudarė per 12 proc. visų Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų.

Vilniaus m. sav. mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

2 pav. Vilniaus m. sav. mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Lyginant Vilniaus m. sav. miesto mokyklose dirbančių mokytojų rodiklius pagal mokomuosius dalykus galima išskirti keletą aspektų. Didesniu nei bendras vidutinis visų mokytojų krūvis šiemet dirba STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, informacinės technologijos, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (baltarusių, lenkų, rusų), užsienio kalbos (anglų), fizinio bei neformalaus ugdymo mokytojai.

Gausiausios skaičiumi mokytojų dalykininkų grupės dėl padidinto krūvio užpildė 99,73 pradinio ugdymo etato, 95,22 lietuvių kalbos ir literatūros etato, 58,95 matematikos etato, 58,21 užsienio kalbos (anglų) etato bei 47,80 neformalaus ugdymo etato.

STEM dalykų, istorijos, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (lenkų, rusų), užsienio kalbos (vokiečių, rusų) mokytojų vidutinis amžius yra didesnis už bendrą Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų vidutinį amžių. Didžiausias amžiaus vidurkis šiemet užfik-

suotas užsienio kalbos (rusų) ir užsienio kalbos (vokiečių) mokytojų grupėse (57,9 ir 55,4 metų).

Dalyko pavadinimas ³	Mokytojų skaičius	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Užimamų etatų suma	Etato perviršio rodiklis
Bendros rodiklių reikšmės	4620	50,5	22,8	13,4	1,06	4908,42	288,42
Gimtoji kalba (rusų)	48	57,9	29,4	16,8	1,19	57,26	9,26
Užsienio kalba (vokiečių)	34	55,4	23,4	13,2	0,76	25,86	-8,14
Užsienio kalba (kalba nenurodyta)	6	54,8	15,2	3,0	0,72	4,32	-1,68
Chemija	52	54,1	25,9	15,5	1,08	56,01	4,01
Gimtoji kalba (lenkų)	26	54,1	30,3	22,9	1,26	32,82	6,82
Technologijos	94	53,7	23,4	14,0	1,00	94,40	0,40
Matematika	294	53,2	24,1	13,0	1,20	352,95	58,95
Užsienio kalba (rusų)	65	52,4	25,8	14,1	0,89	58,03	-6,97
Istorija	132	52,3	25,4	14,8	1,14	150,84	18,84
Projektinė veikla	88	51,5	23,1	10,8	1,18	103,43	15,43
Fizika	68	51,5	26,1	14,9	1,07	73,01	5,01
Biologija	91	50,7	24,6	16,3	1,11	100,77	9,77
Lietuvių kalba ir literatūra	429	50,54	23,52	13,05	1,23	525,51	96,51
Fizinis ugdymas	64	50,2	23,3	15,0	1,08	68,87	4,87
Dailė	45	50,2	19,5	14,3	0,83	37,42	-7,58
Pradinio ugdymo programos dalykai	1049	50,0	23,2	11,6	1,10	1148,73	99,73

Dorinis ugdymas (etika)	81	49,9	19,4	12,0	0,97	78,97	-2,03
Neformalus ugdymas	625	49,8	22,1	13,6	1,08	672,80	47,80
Informatika	5	49,8	25,2	18,2	0,96	4,79	-0,21
Geografija	86	49,7	23,3	14,7	1,14	98,00	12,00
Užsienio kalba (prancūzų)	24	49,6	19,8	10,7	0,92	22,16	-1,84
Užsienio kalba (anglų)	421	49,2	21,3	11,5	1,14	479,21	58,21
Dalykas (ugdomoji veikla)	55	49,1	15,9	11,1	1,05	57,75	2,75
Teatras	8	48,6	10,9	5,8	0,31	2,45	-5,55
Muzika	54	48,0	22,4	11,8	0,87	47,19	-6,81
Šokis	20	47,2	19,9	12,1	0,68	13,68	-6,32
Informacinės technologijos	70	46,6	19,6	13,1	1,11	77,36	7,36
Dorinis ugdymas (tikyba)	68	46,3	17,0	10,3	0,78	53,01	-14,99
Ekonomika ir verslumas	17	45,9	15,4	9,6	0,79	13,43	-3,57
Pasirenkamasis dalykas	13	42,7	12,2	6,5	0,92	11,90	-1,10
Gamta ir žmogus	7	41,6	13,4	7,9	1,08	7,57	0,57

2 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai (2024 05 01)

Žvelgiant į mokytojų skaičius, amžiaus, etato užimtumo, stažo ir kitus rodiklius, svarbu atkreipti dėmesį į Vilniaus m. sav. mokyklų tinklo ypatumą – mieste veikia mokyklos lietuvių, lenkų, rusų, mišrių ir kitomis mokomosiomis kalbomis. Didžiąją dalį mokyklų tinklo sudaro mokyklos lietuvių mokomąja kalba, mažiausiai yra mokyklų lenkų mokomąja kalba⁴.

Pagal mokyklų mokomąsias kalbas matyti, kad daugiausiai mokytojų dirba mokyklose lietuvių mokomąja kalba (3207), o mažiausiai – lenkų mokomąja kalba (258). Atitinkamai daugiausiai užimamų

3 | lentelę neįtraukti dalykai, kurių mokytojų yra mažiau nei 5.

4 Gudynas, P., Kaunaitė, U., Mazgelytė, R., Steponavičius M. (2023). Vilniaus miesto savivaldybės 2023 m. švietimo pažangos ataskaita. EDU Vilnius: Vilnius. Prieiga per internetą: <<https://drive.google.com/file/d/1kKtLEtIYHvPRxb-VFyFU15gY1aiaL1x/view>>

etatų yra mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažiausiai – lenkų mokomąja kalba. Visų mokomųjų kalbų mokyklose vidutinis etato užimtumas viršija etatą. Didžiausią pagrindinio etato dalį dažniausiai turi mokytojai, dirbantys mokyklose, kurių mokomoji kalba yra lenkų (1,11 etato) arba rusų (1,10 etato).

Mokytojai, dirbantys mokyklose lenkų ir rusų mokomosiomis kalbomis, išsiskiria didesniu vidutiniu bendru pedagoginiu stažu (25,2–26,2 metų). Maždaug pusė šių mokyklų mokytojų turi itin didelį stažą: per 27,5 metų lenkų mokomąja kalba ar 29 metų rusų mokomąja kalba. Mokytojai, dirbantys mokyklose lenkų mokomąja kalba, išsiskiria prierašumu dabartinei darbovietai – pusė jų dabartinėje darbovietėje dirba daugiau nei 22 metus.

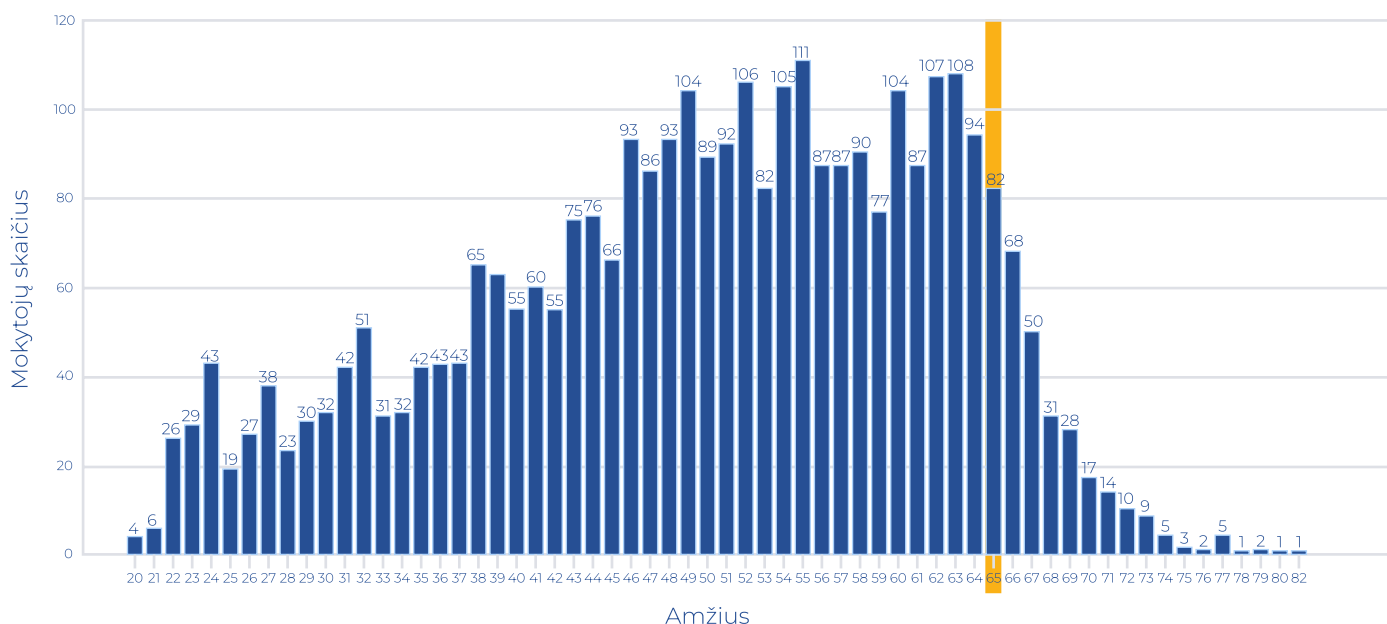
Mokyklos mokomoji kalba (kuria moko)		Amžius	Pagrindinio etato užimtumas	Bendras pedagoginis stažas	Pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma	Etato perviršio rodiklis
Lenkų	Vidurkis	51,9	1,11	26,2	19,1	258	285,98	27,98
	Mediana	52,0	1,12	27,5	22,0			
Lietuvių	Vidurkis	49,8	1,05	22,4	13,5	3207	3381,82	174,82
	Mediana	51,0	1,08	24,0	11,0			
Mišrios ir kitos mokomosios kalbos ⁵	Vidurkis	50,2	1,04	21,5	12,0	558	582,18	24,18
	Mediana	51,0	1,09	22,0	8,0			
Rusų	Vidurkis	53,6	1,10	25,2	11,8	597	658,44	61,44
	Mediana	55,0	1,14	29,0	8,0			
Bendros rodiklių reikšmės	Vidurkis	50,5	1,06	22,8	13,4	4620	4908,42	288,42
	Mediana	52,0	1,09	25,0	10,0			

3 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų amžiaus ir kiti vidurkiai bei medianos pagal mokyklos mokomąsias kalbas (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų amžiaus pasiskirstymas pagal mokomąsias kalbas rodo netolygumus ir išryškina iššūkių įvairovę. Mokyklose lietuvių mokomąja kalba mokytojų vidutinis amžius yra mažiausias (49,8 metų) lyginant su kitomis mokyklomis, pusė mokytojų yra vyresni nei 51 metų amžiaus. Esamas mokytojų amžiaus pasiskirstymas yra nepakankamas pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu.

5 Analizės tikslais šiai kategorijai buvo priskirtos daugiau nei vieną mokomąją kalbą turinčios Vilniaus m. sav. mokyklos ir mokyklos, kurių mokomoji kalba yra kita nei lietuvių, lenkų ar rusų.

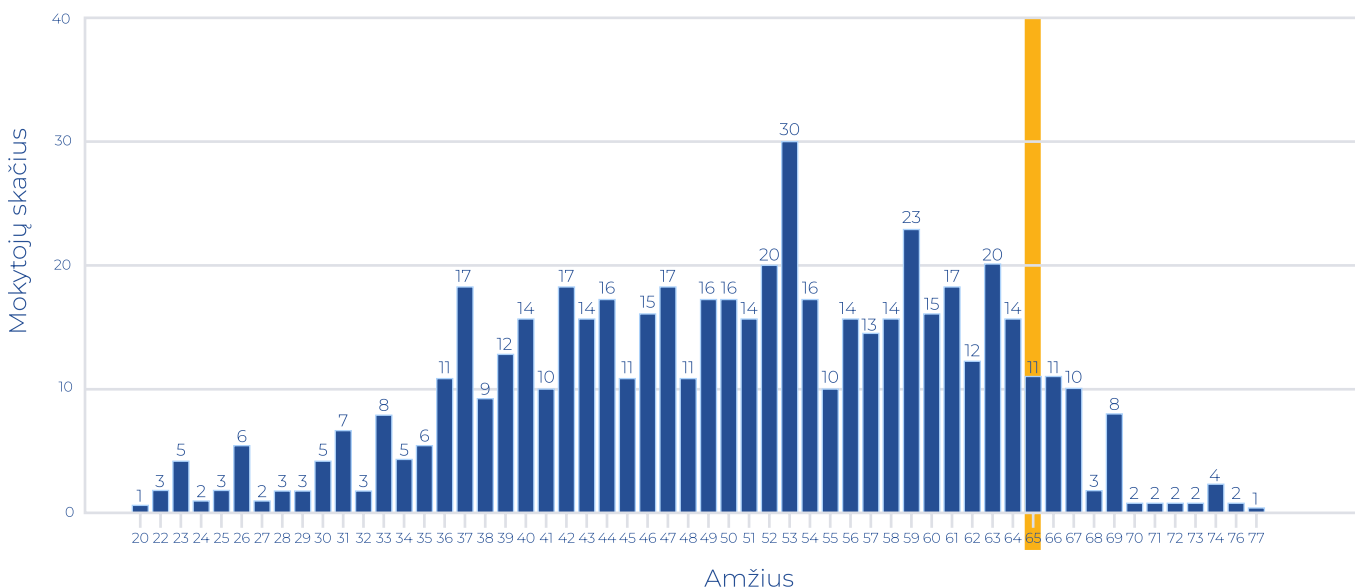
Vilniaus m. sav. mokyklų (lietuvių mokomoji k.) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

3 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

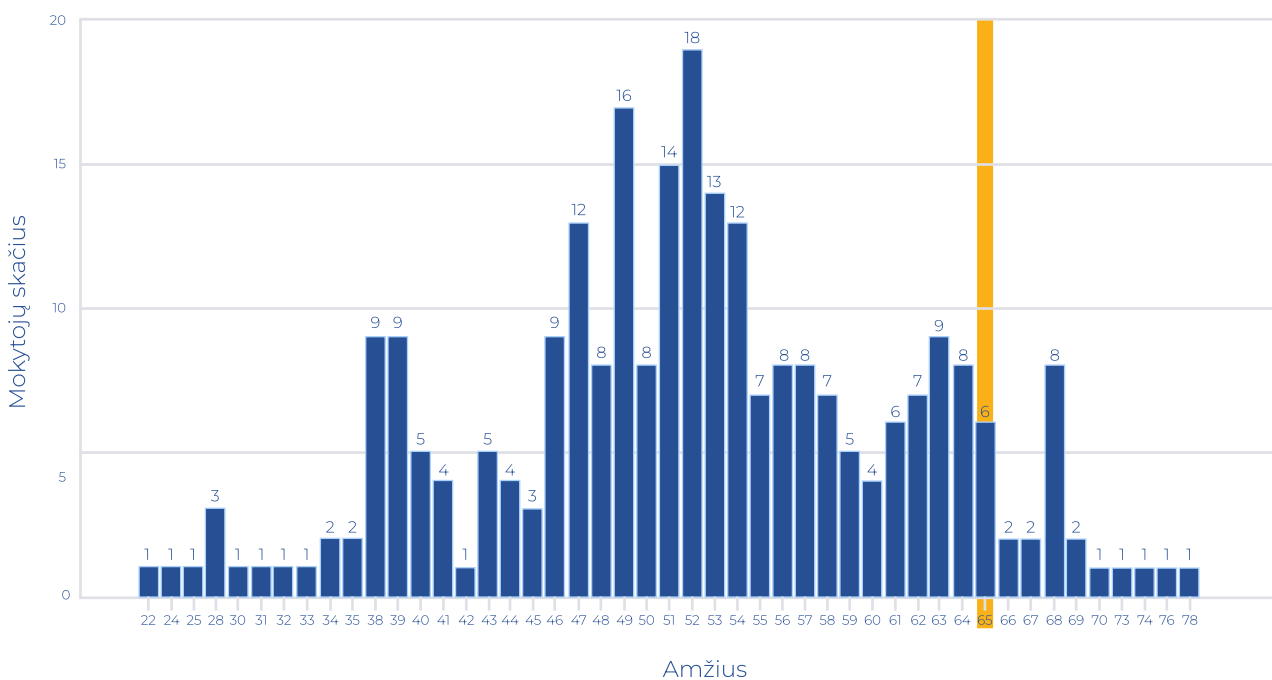
Kiek vyresni mokytojai dirba mišrių ir kitų mokomųjų kalbų mokyklose bei mokyklose lenkų mokomąja kalba. Šiose mokyklose mokytojų vidutinis amžius siekia 50,2 metų ir 51,9 metų, pusės mokytojų – 51 ir 52 metus. Pažymėtina, kad šiose mokyklose dirba nedaug jaunesnio amžiaus mokytojų ir dabartinis mokytojų amžiaus pasiskirstymas yra itin nepalankus pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu.

Vilniaus m. sav. mokyklų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

4 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

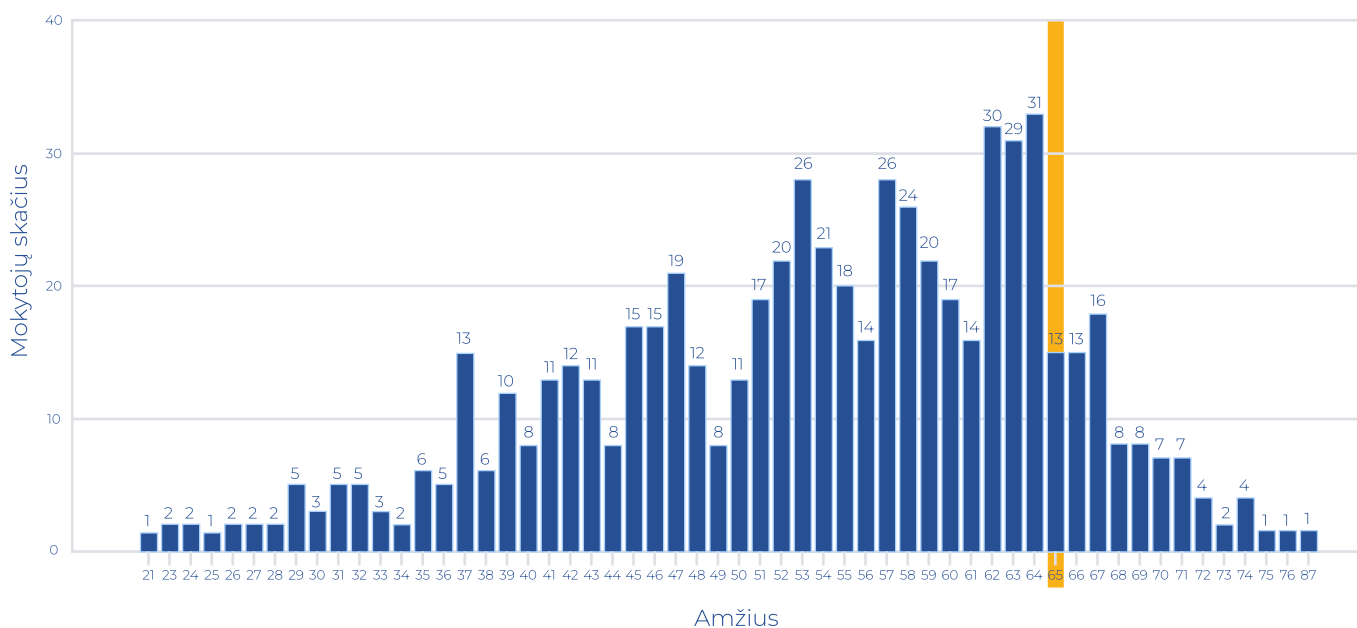
Vilniaus m. sav. mokyklų (lenkų mokomoji k.) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

5 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

Mokyklose rusų mokomąja kalba mokytojų vidutinis amžius yra didžiausias (53,6 metų) lyginant su kitomis mokyklomis, pusės šiose mokyklose dirbančių mokytojų amžius yra 55 metai. Šiose, kaip ir kitų tautinių mažumų mokyklose, dirba itin mažai jaunesnio amžiaus mokytojų ir nemažai priešpensinio amžiaus mokytojų. Dabartinis mokytojų amžiaus pasiskirstymas yra labai nepalankus pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu.

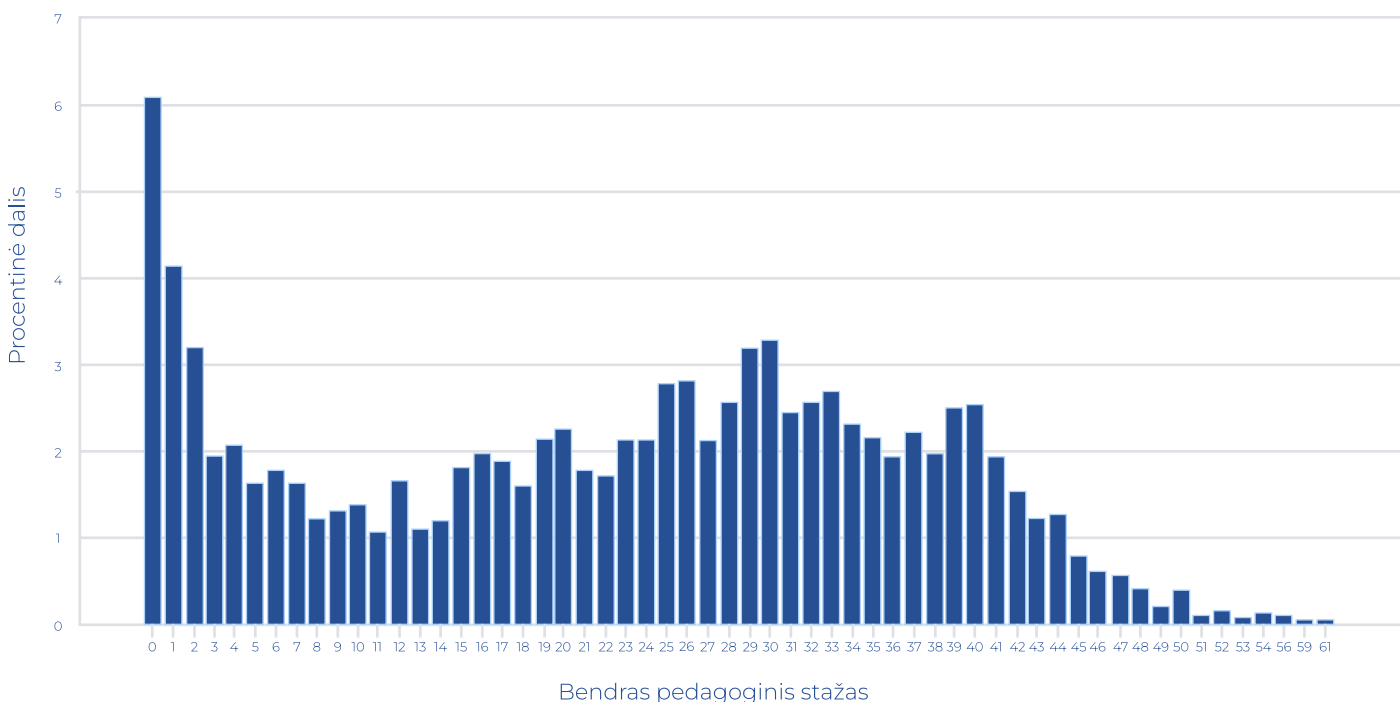
Vilniaus m. sav. mokyklų (rusų mokomoji k.) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

6 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

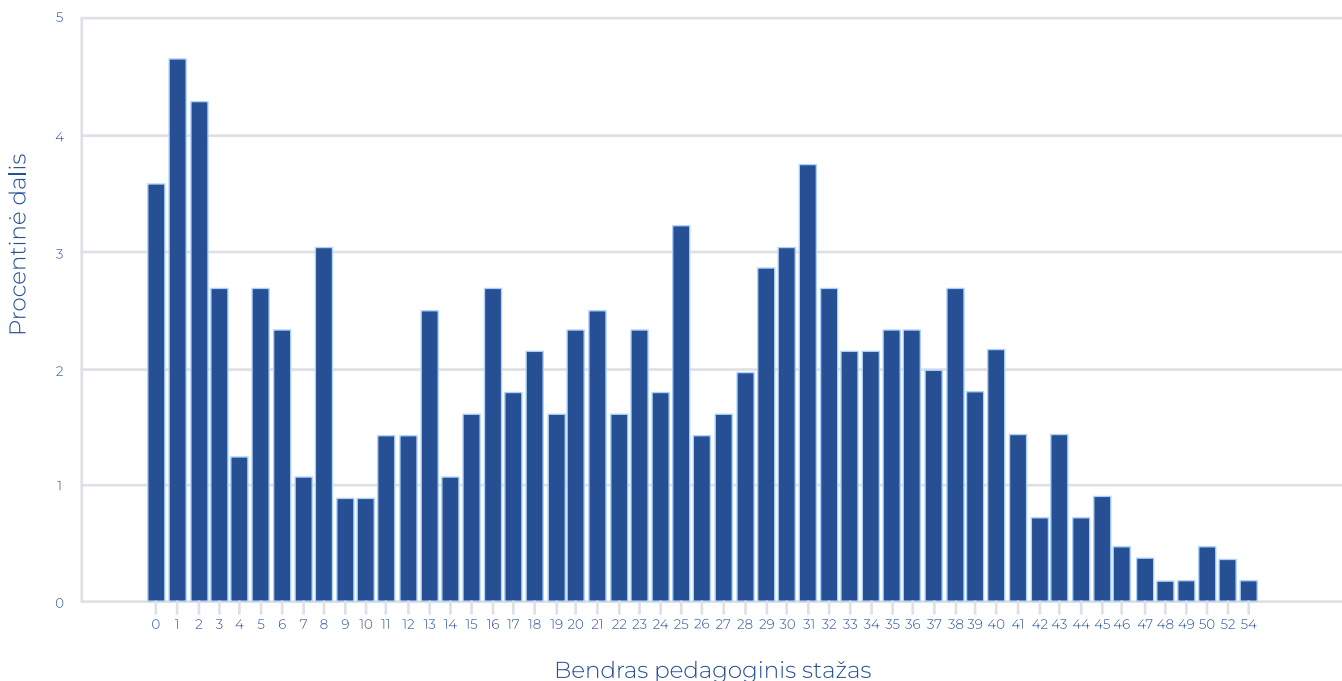
Mokytojų bendro pedagoginio stažo pasiskirstymas mokyklose pagal mokomąją kalbą rodo, kad mokykloms, kuriose ugdymas vyksta lietuvių, rusų mokomosiomis kalbomis arba mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, pavyksta pritraukti nuo 11 iki 13 proc. mokytojų, kurių pedagoginis stažas yra iki 2 metų imtinai. Pažymėtina, jog mokyklose mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis mokytojų stažas yra pasiskirstęs mažiau tolygiai lyginant su kitomis mokyklomis. Šį netolygumą gali lemti tai, kokiomis mokomosiomis kalbomis konkrečiai šiose mokyklose mokoma (t. y. lietuvių-lenkų k., lenkų-rusų k. ir pan.).

Vilniaus m. sav. mokyklų (lietuvių mokomoji k.) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

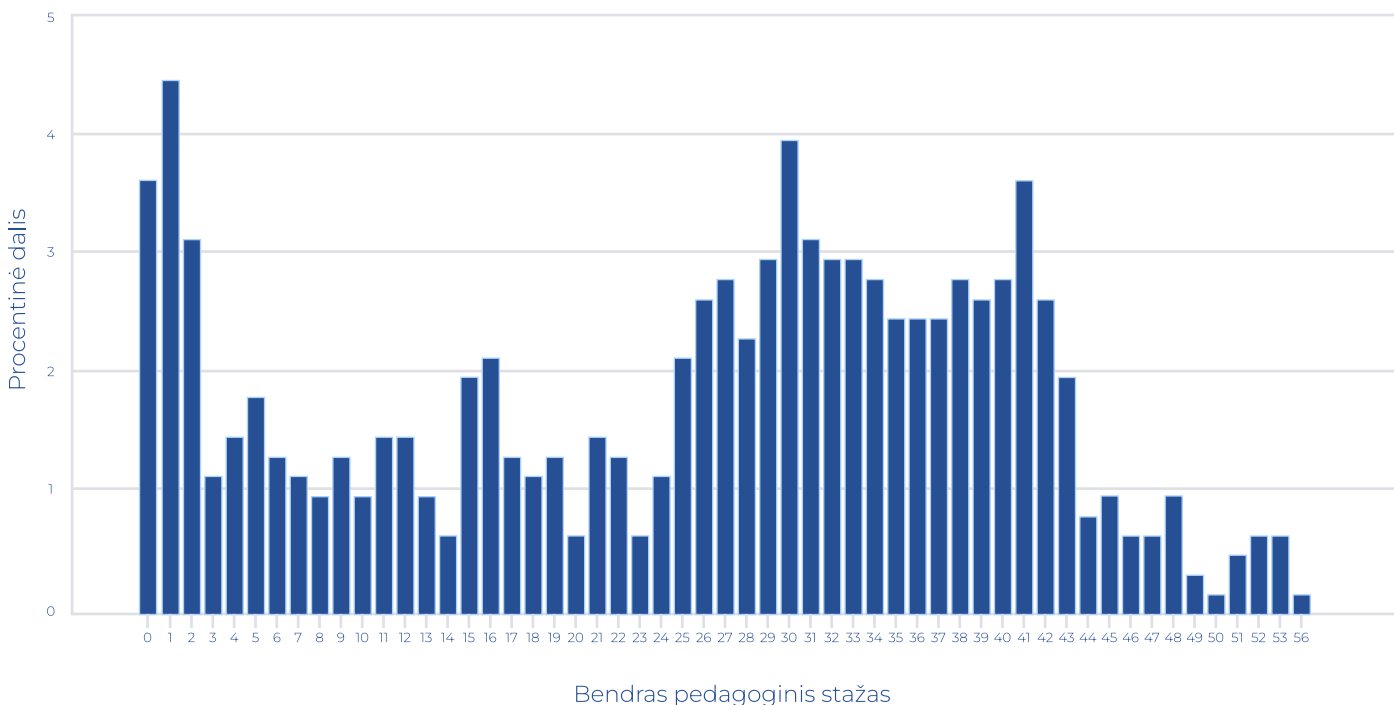
7 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. mokyklų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

8 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

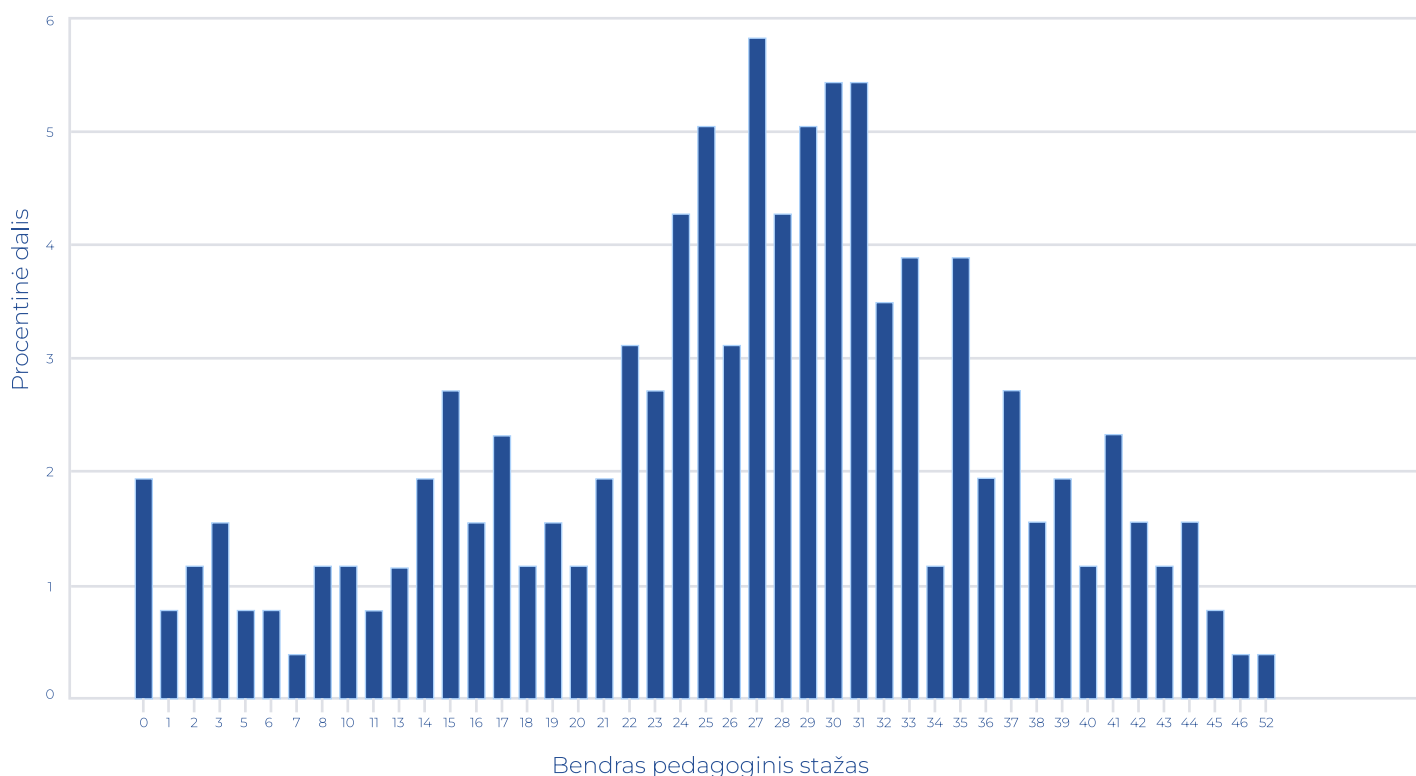
Vilniaus m. sav. mokyklų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

9 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Mokyklos, kuriose ugdymas vyksta lenkų mokomąja kalba, stagnuoja ir susiduria su iššūkiais pritraukiant naujus mokytojus. Mokytojų be pedagoginio stažo arba kurių pedagoginis stažas yra iki 2 metų imtinai dalis sudaro tik apie 4 proc. visų šios mokyklose dirbančių mokytojų. Dabartinis mokytojų amžiaus ir stažo pasiskirstymas šiose mokyklose yra labai nepalankus pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu.

Vilniaus m. sav. mokyklų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

10 pav. Vilniaus m. sav. mokyklų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų rodiklius pagal mokomuosius dalykus ir mokomąją kalbą galima išskirti keletą aspektų. Mokyklose lietuvių mokomąją kalbą šių metų duomenimis dažniausiai didesniu nei bendras vidutinis visų mokytojų darbo krūvis dirba STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, informacinės technologijos, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, užsienio kalbos (anglų), fizinio bei neformalaus ugdymo mokytojai bei mokytojai, vykdantys projektinę veiklą.

STEM dalykų (chemija, technologijos, matematika), užsienio kalbos (vokiečių, rusų) mokytojų, projektinę veiklą vykdančių mokytojų vidutinis amžius mokyklose lietuvių mokomąją kalbą yra didesnis už bendrą Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų vidutinį amžių (50,5 metų). Didžiausias amžiaus vidurkis šiose mokyklose užfiksuotas užsienio kalbos (vokiečių) mokytojų (56,2 metų), technologijų ir chemijos mokytojų (po 54,4 metų) grupėse.

Dalyko pavadinimas ⁶	Lietuvių mokomoji kalba				
	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius
Iš viso	49,8	22,4	13,5	1,05	3207
Užsienio kalba (vokiečių)	56,2	24,6	13,4	0,81	29
Dalykas (ugdomoji veikla)	55,2	22,8	17,8	1,08	12
Technologijos	54,5	24,5	13,4	1,03	64
Chemija	54,5	27,1	18,4	1,10	33
Matematika	52,4	23,2	13,1	1,22	200
Užsienio kalba (rusų)	51,7	24,5	12,3	0,91	58
Projektinė veikla	51,4	23,0	10,8	1,17	87
Fizinis ugdymas	50,5	23,6	15,8	1,11	48
Istorija	50,5	23,9	14,9	1,17	84
Lietuvių kalba ir literatūra	50,2	22,9	13,4	1,23	231
Dailė	50,2	19,7	15,2	0,83	30
Ekonomika ir verslumas	50,0	17,9	11,6	0,78	9
Užsienio kalba (prancūzų)	50,0	19,9	10,4	0,90	23
Neformalus ugdymas	49,3	21,7	13,4	1,10	430
Pradinio ugdymo programos dalykai	49,0	22,2	11,1	1,10	739
Užsienio kalba (anglų)	48,6	20,5	11,4	1,14	297
Fizika	48,6	24,1	13,1	1,07	41
Dorinis ugdymas (etika)	48,4	19,3	10,9	0,92	48
Biologija	48,1	22,4	15,5	1,09	58

Geografija	48,0	21,7	14,3	1,14	60
Muzika	47,8	21,3	13,3	0,91	37
Informacinės technologijos	46,1	20,2	13,3	1,14	52
Šokis	45,9	18,5	11,9	0,65	17
Teatras	45,1	6,9	5,4	0,32	7
Pasirenkamasis dalykas	45,0	14,3	8,3	0,59	7
Dorinis ugdymas (tikyba)	44,2	15,9	9,6	0,84	48

4 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (lietuvių mokomąja kalba) mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai (2024 05 01)

Mokyklose lenkų mokomąja kalba dažniausiai didesniu nei bendras vidutinis visų mokytojų krūvis šiemet dirba STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, informacinės technologijos, technologijos, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (lenkų), užsienio kalbos (anglų), neformalaus ugdymo mokytojai.

STEM dalykų (chemija, fizika, technologijos, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (lenkų) mokytojų vidutinis amžius mokyklose lenkų mokomąja kalba yra didesnis už bendrą Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų vidutinį amžių (50,5 metų). Didžiausias amžiaus vidurkis šiose mokyklose užfiksuotas istorijos, matematikos, technologijų, gimtosios kalbos (lenkų) mokytojų grupėse (54,6–59,6 metų).

6 | lentelę neįtraukti dalykai, kurių mokytojų yra mažiau nei 5.

Dalyko pavadinimas ⁷	Lenkų mokomoji kalba				
	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius
Iš viso	51,9	26,2	19,1	1,11	258
Istorija	59,6	30,0	20,6	1,07	8
Matematika	57,1	29,9	18,3	1,12	116
Technologijos	56,5	23,1	22,4	1,11	8
Gimtoji kalba (lenkų)	54,6	30,1	26,2	1,28	16
Geografija	53,8	27,7	27,2	1,18	6
Dorinis ugdymas (tikyba)	53,8	27,2	22,6	0,74	5
Pradinio ugdymo programos dalykai	52,0	28,6	19,1	1,06	64
Neformalus ugdymas	50,2	23,7	18,3	1,14	33
Lietuvių kalba ir literatūra	49,6	25,7	17,0	1,24	42
Užsienio kalba (anglų)	49,1	24,2	17,6	1,18	24
Biologija	48,2	25,5	24,0	1,20	6

5 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (lenkų mokomąja kalba) mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai (2024 05 01)

Mokyklose rusų mokomąja kalba didesniu nei bendras vidutinis visų mokytojų krūvis šiemet dirba STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (anglų), dorinio ugdymo (etikos), fizinio ir neformalaus ugdymo mokytojai.

⁷ Tas pats.

STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, technologijos, informacinės technologijos, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo,

lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (anglų), neformalaus ugdymo mokytojų vidutinis amžius mokyklose rusų mokomąja kalba yra didesnis už bendrą Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų vidutinį amžių (50,5 metų). Didžiausias amžiaus vidurkis šiose mokyklose užfiksuotas biologijos, fizikos, gimtosios kalbos (rusų), geografijos, matematikos, chemijos, pradinio ugdymo mokytojų grupėse (54,2–58,9 metų).

Dalyko pavadinimas ^a	Rusų mokomoji kalba				
	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius
Iš viso	53,6	25,2	11,8	1,10	597
Biologija	58,9	33,0	14,7	1,13	10
Fizika	58,6	32,4	16,8	1,18	13
Gimtoji kalba (rusų)	57,6	27,9	16,4	1,23	38
Geografija	57,0	33,7	14,3	1,23	10
Pradinio ugdymo programos dalykai	54,9	26,5	11,8	1,08	133
Chemija	54,3	21,8	7,2	1,03	12
Matematika	54,2	24,7	11,7	1,25	40
Neformalus ugdymas	53,7	24,8	13,1	1,00	82
Istorija	53,6	28,3	11,0	1,11	18
Technologijos	52,7	22,0	13,1	0,92	15
Informacinės technologijos	52,3	22,8	15,8	0,98	9
Užsienio kalba (anglų)	52,3	24,2	10,5	1,16	63
Lietuvių kalba ir literatūra	51,6	24,8	11,0	1,26	98
Dorinis ugdymas (etika)	49,6	16,6	8,2	1,05	12
Fizinis ugdymas	47,8	19,7	10,7	1,06	6
Dailė	47,8	17,5	9,0	0,92	6
Muzika	45,9	21,2	5,0	0,79	10

6 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (rusų mokomąja kalba) mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai (2024-05-01)

Mokyklose mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis dažniausiai didesniu nei bendras vidutinis visų mokytojų krūvis šiemet dirba STEM dalykų (biologija, chemija, informacinės technologijos, matematika), istorijos, geografijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (lenkų), gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (anglų), dorinio ugdymo (etikos), neformalaus ugdymo mokytojai.

STEM dalykų (chemija, biologija, fizika, matematika), istorijos, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (lenkų), gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (rusų), dorinio ugdymo (etikos) mokytojų vidutinis amžius mokyklose mišriomis ar kitomis mokomosiomis kalbomis yra didesnis už bendrą Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų vidutinį amžių (50,5 metų). Didžiausias amžiaus vidurkis šiose mokyklose užfiksuotas istorijos, biologijos, chemijos, fizikos, matematikos, gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (rusų) mokytojų grupėse (54,6–59,3 metų).

Dalyko pavadinimas ⁹	Mišrios ir kitos mokomosios kalbos				
	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius
Iš viso	50,2	21,5	12,0	1,04	558
Gimtoji kalba (rusų)	59,3	35,2	18,3	1,07	10
Istorija	55,6	27,0	15,6	1,08	22
Biologija	55,5	26,9	17,5	1,11	17
Užsienio kalba	54,8	15,2	3,0	0,72	6
Fizika	54,6	28,4	20,1	0,94	10
Matematika	54,6	26,2	12,1	1,09	38
Dorinis ugdymas (etika)	53,4	21,3	16,7	1,07	21
Gimtoji kalba (lenkų)	53,0	30,3	18,7	1,22	9
Lietuvių kalba ir literatūra	50,6	23,4	12,5	1,19	58
Fizinis ugdymas	50,1	23,9	13,1	0,91	9

Geografija	50,1	20,1	10,2	1,02	10
Dorinis ugdymas (tikyba)	49,8	15,4	7,7	0,59	11
Pradinio ugdymo programos dalykai	49,1	22,3	10,8	1,13	113
Užsienio kalba (anglų)	48,6	20,2	9,8	1,04	37
Neformalus ugdymas	48,2	20,9	13,0	1,01	80
Dalykas (ugdomoji veikla)	47,4	14,0	9,2	1,04	43
Dailė	46,8	14,7	8,3	0,72	6
Technologijos	45,6	16,1	11,0	0,83	7
Pasirenkamasis dalykas	42,8	11,6	5,0	1,26	5
Informacinės technologijos	42,0	12,0	7,2	1,02	6

7 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai (2024 05 01)

1.2. Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose dirbančių mokytojų rodiklių pokyčių palyginimas (šių ir praėjusių metų duomenys)

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių asmenų, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra mokytojas, rodiklių pokytį per metus matyti, kad nuo praėjusių metų bendras vidutinis pedagoginis šių mokytojų stažas, vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje, amžius kito nežymiai, absoliutus mokytojų skaičius išliko beveik toks pat. Tačiau pažymėtina, kad mokytojų skaičiui beveik nekintant, toliau augo jų etatinis krūvis. Dėl didesnei vienam etatui dalimi dirbančių mokytojų per metus papildomai buvo užpildyta 149,79 etato ir šiemet etato perviršio rodiklis pasiekė 288,42 etato.

	Rodiklio reikšmė 2023 05 01 (A)	Rodiklio reikšmė 2024 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)
Mokytojų skaičius	4621	4620	-1
Vidutinis amžius	50,4	50,5	0,1
Vidutinis pagrindinio etato užimtumas	1,03	1,06	0,03
Vidutinis bendras pedagoginis stažas	23,0	22,8	-0,2
Vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje	12,4	13,4	1,0
Užimamų etatų suma	4759,63	4908,42	148,79
Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)	138,63	288,42	149,79

8 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų amžiaus ir kitų vidurkių palyginimas 2023 05 01 ir 2024 05 01

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų skaičiaus, užimamų etatų ir etato perviršio rodiklių pokyčius pagal mokomuosius dalykus galima išskirti porą aspektų.

Didžiausias mokytojų skaičiaus sumažėjimas buvo informacinių technologijų, neformalaus ugdymo, šokio, ekonomikos ir verslumo, užsienio kalbos (vokiečių), dorinio ugdymo (etikos) mokytojų dalykų grupėse. Jų skaičius per metus sumažėjo kiek daugiau nei penktadaliu.

Per metus toliau augo skaitlingiausių dalykų mokytojų etatinis krūvis. Dėl didesne nei vienas etatas dalimi dirbančių mokytojų per metus dar papildomai buvo užpildyta 63,90 neformalaus ugdymo, 32,95 pradinio ugdymo, 26,85 užsienio kalbos (anglų), 11,99–12,60 istorijos, dorinio ugdymo (tikybos), fizikos dalykų etatų.

Dalyko pavadinimas ¹⁰	Mokytojų skaičius 2023 05 01 (A)	Mokytojų skaičius 2024 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)	Užimamų etatų suma 2023 05 01 (A)	Užimamų etatų suma 2024 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)	Etato perviršio rodiklis 2023 05 01 (A)	Etato perviršio rodiklis 2023 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)
Bendros rodiklių reikšmės	4621	4620	-1	4759,63	4908,42	148,79	138,63	288,42	149,79
Pradinio ugdymo programos dalykai	1113	1049	-64	1179,78	1148,73	-31,05	66,78	99,73	32,95
Neformalus ugdymas	805	625	-180	788,90	672,80	-116,10	-16,10	47,80	63,90
Lietuvių kalba ir literatūra	472	429	-43	552,08	525,51	-26,57	80,08	96,51	16,43
Užsienio kalba (anglų)	448	421	-27	479,36	479,21	-0,15	31,36	58,21	26,85
Matematika	299	294	-5	349,83	352,95	3,12	50,83	58,95	8,12
Istorija	137	132	-5	143,85	150,84	6,99	6,85	18,84	11,99
Biologija	108	91	-17	109,08	100,77	-8,31	1,08	9,77	8,69
Dorinis ugdymas (etika)	104	81	-23	100,88	78,97	-21,91	-3,12	-2,03	1,09
Technologijos	98	94	-4	93,10	94,40	1,30	-4,90	0,40	5,30
Geografija	92	86	-6	96,60	98,00	1,40	4,60	12,00	7,40
Informacinės technologijos	90	70	-20	88,20	77,36	-10,84	-1,80	7,36	9,16
Dorinis ugdymas (tikyba)	85	68	-17	57,80	53,01	-4,79	-27,20	-14,99	12,21
Užsienio kalba (rusų)	76	65	-11	69,92	58,03	-11,89	-6,08	-6,97	-0,89
Fizika	69	68	-1	61,41	73,01	11,60	-7,59	5,01	12,60
Fizinis ugdymas	69	64	-5	68,31	68,87	0,56	-0,69	4,87	5,56
Muzika	63	54	-9	49,14	47,19	-1,95	-13,86	-6,81	7,05
Projektinė veikla	59	88	29	73,16	103,43	30,27	14,16	15,43	1,27
Dailė	55	45	-10	48,95	37,42	-11,53	-6,05	-7,58	-1,53
Dalykas (ugdomoji veikla)	55	55	0	55,55	57,75	2,20	0,55	2,75	2,20
Gimtoji kalba (rusų)	55	48	-7	61,60	57,26	-4,34	6,60	9,26	2,66

Chemija	54	52	-2	51,84	56,01	4,17	-2,16	4,01	6,17
Užsienio kalba (vokiečių)	45	34	-11	32,85	25,86	-6,99	-12,15	-8,14	4,01
Gimtoji kalba (lenkų)	29	26	-3	35,38	32,82	-2,56	6,38	6,82	0,44
Užsienio kalba (prancūzų)	28	24	-4	20,44	22,16	1,72	-7,56	-1,84	5,72
Šokis	26	20	-6	15,08	13,68	-1,40	-10,92	-6,32	4,60
Ekonomika ir verslumas	24	17	-7	17,04	13,43	-3,61	-6,96	-3,57	3,39
Pasirenkamasis dalykas	15	13	-2	9,30	11,90	2,60	-5,70	-1,10	4,60
Gamta ir žmogus	13	7	-6	14,04	7,57	-6,47	1,04	0,57	-0,47
Teatras	10	8	-2	4,00	2,45	-1,55	-6,00	-5,55	0,45

9 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų skaičiaus, užimamų etatų ir etato perviršio rodiklių palyginimas 2023 05 01 ir 2024 05 01

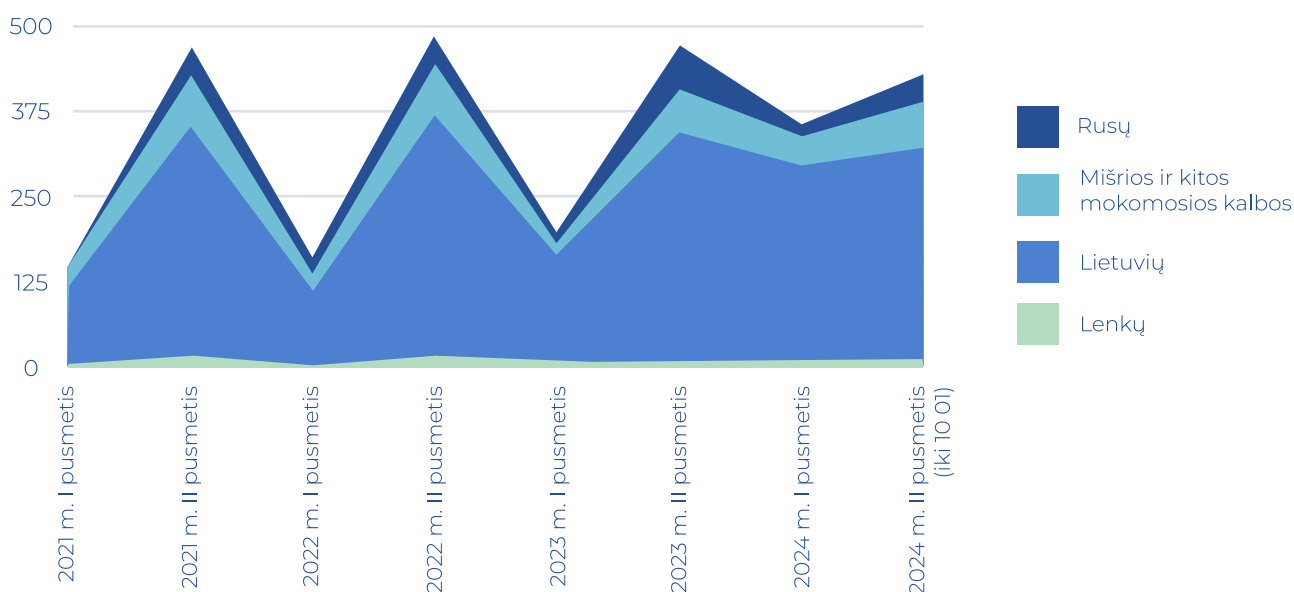
1.3. Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose darbo sutartis nutraukę mokytojai (trejų metų duomenys)

Per trejus metus Vilniaus m. sav. mokyklose buvo užfiksuota 2713 nutrauktų darbo sutarčių, vidutiniškai po 339 nutrauktas sutartis per pusmetį. Iš šių nutrauktų sutarčių 2479 buvo unikalūs sutarčių nutraukimai. 195 mokytojai sutartis nutraukė daugiau nei 1 kartą, vidutiniškai po 2 kartus šiuo laikotarpiu, tai reiškia, kad šie mokytojai migravo tarp mokyklų arba nutraukė ir vėl sudarė sutartis su ta pačia mokykla. Per pastaruosius trejus metus nutraukiamoms sutartims buvo būdingas sezoniškumas, kai sutartys nutraukiamos prieš mokslo metų pradžią ar jiemis prasidėjus. Nuo 2023 07 01 sezoniškumas tapo ne toks ryškus, kai išaugo nutrauktų sutarčių skaičius antroje mokslo metų pusėje (daugiausia mokslo metų pabaigoje).

10 Tas pats.

Atsižvelgiant į Vilniaus m. sav. mokyklų tinklo specifiką, daugiausiai nutrauktų sutarčių užfiksuota skaitlingiausiose pagal mokomąją kalbą mokyklose, t. y. mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lietuvių mokomąja kalba. Vidutiniškai per pusmetį šiose mokyklose buvo nutrauktos 249 sutartys. Mokyklose mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis – 48, rusų mokomąja kalba – 32, o lenkų mokomąja kalba vidutiniškai po 10 nutrauktų sutarčių per pusmetį.

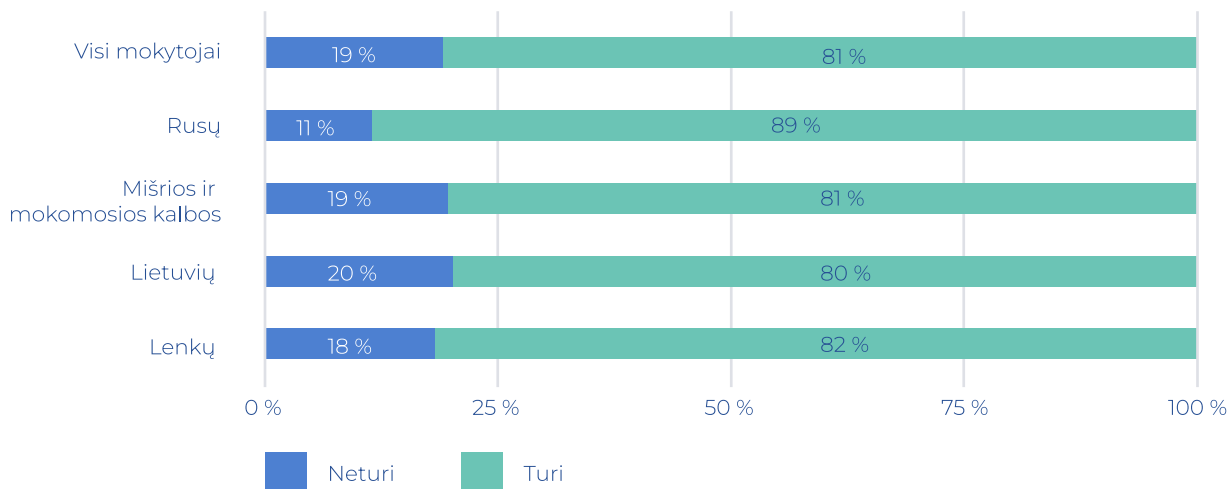
Nutrauktų darbo sutarčių Vilniaus m. sav. mokyklose skaičiaus dinamika pagal mokomąsias kalbas 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu

11 pav. Nutrauktų darbo sutarčių Vilniaus m. sav. mokyklose skaičiaus dinamika pagal mokomąsias kalbas 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu

Analizuojant sutartis nutraukusių mokytojų profilį matyti, kad sutartis paprastai nutraukia kvalifikuoti darbuotojai: apie 80 proc. sutartis nutraukusių mokytojų turėjo pedagoginę kvalifikaciją, penktadalis pedagogo profesinės kvalifikacijos neturėjo. Pažymėtina, kad mokyklose rusų mokomąja kalba ši tendencija ryškesnė nei kitose mokyklose (88,6 proc. sutartis nutraukusių mokytojų turėjo pedagoginę kvalifikaciją).

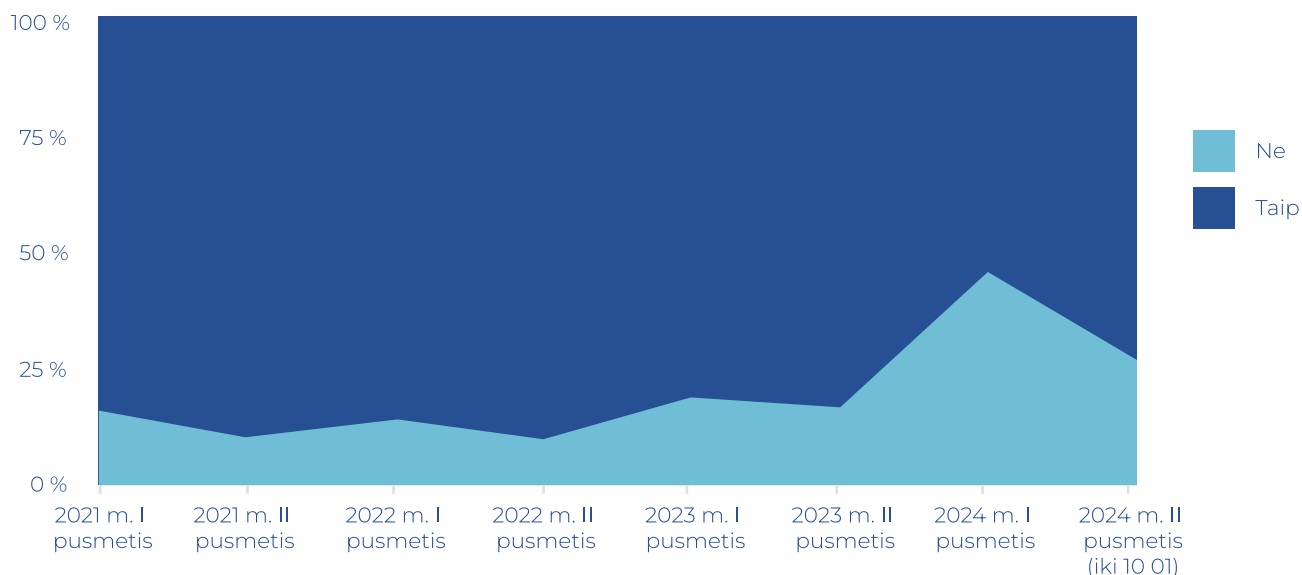
Darbo sutartis nutraukę Vilniaus m. sav. mokytojai pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir pedagoginę kvalifikaciją 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu

12 pav. Darbo sutartis nutraukę Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojai pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir pedagoginę kvalifikaciją 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu

Analizuojant nutrauktų darbo sutarčių procentinės dalies dinamiką pagal pedagoginę kvalifikaciją matyti, kad 2024 m. I pusmetį ženkliai išaugo nutrauktų darbo sutarčių dalis su pedagoginės kvalifikacijos neturinčiais mokytojais.

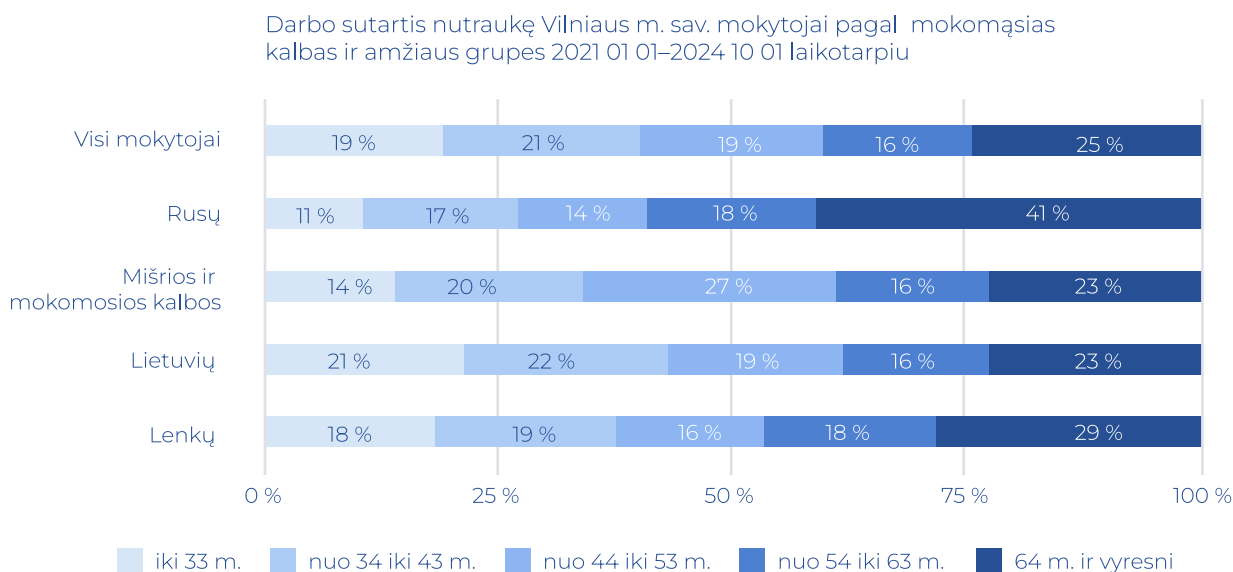
2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu nutrauktų darbo sutarčių Vilniaus m. sav. mokyklose procentinės dalies dinamika pagal pedagoginę kvalifikaciją

13 pav. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu nutrauktų darbo sutarčių Vilniaus m. sav. mokyklose procentinės dalies dinamika pagal pedagoginę kvalifikaciją

Per trejus metus sutartis nutraukusių Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų vidutinis amžius yra beveik 49 metai. Pagal vidutinį mokytojų amžių išsiskiria mokyklos rusų mokomąja kalba – čia vidutinis sutartis nutraukusių mokytojų amžius yra 55,2 metų.

Darbo sutartis nutraukusių mokytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes yra santykinai tolygus su keletu išlygų. Beveik ketvirtadalį visų sutartis nutraukusių Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų sudaro pensinio amžiaus sulaukę mokytojai. Ypač reikšminga pensinio amžiaus mokytojų dalis tarp visų nutraukusių sutartis yra mokyklose rusų mokomąja kalba (41,1 proc.), o mokyklose lenkų mokomąja kalba – beveik trečdalis (28,6 proc.). Mokyklos, kuriose ugdymas vyksta mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, išsiskiria iš kitų mokyklų tuo, kad jose 26,7 proc. sutartis nutraukusių mokytojų sudarė 44–53 m. amžiaus grupei priklausantys mokytojai.

14 pav. Darbo sutartis nutraukę Vilniaus m. sav. mokytojai pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir amžiaus grupes 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu

1. 4. Priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukė mokytojai Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose (šių metų duomenys)

Šiomet Vilniuje dirba 1355 priešpensinio arba pensinio amžiaus sulaukė asmenys, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra mokytojas. Šie asmenys sudaro beveik trečdalį mokytojų. Iš viso jie užima 1383,51 etato. Didesnė dalis priešpensinio amžiaus mokytojų dirba padidintu krūviu – vidutinis mokytojo etato užimtumas kiekvienoje amžiaus grupėje yra nuo 1,06 iki 1,11 etato. Dėl didesne nei vienas etatas dalimi dirbančių mokytojų papildomai buvo užpildyta 76,22 etato.

Mokytojų amžiaus grupė	Mokytojų skaičius	Procentinė visų mokytojų dalis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	3265	70,7%	3524,91	1,08	259,91
59 m.	125	2,7%	138,35	1,11	13,35
60 m.	140	3,0%	153,84	1,10	13,84
61 m.	124	2,7%	131,01	1,06	7,01
62 m.	156	3,4%	170,95	1,10	14,95
63 m.	166	3,6%	180,06	1,08	14,06
64 m.	147	3,2%	160,01	1,09	13,01
65 m. ir vyresni	497	10,8%	449,29	0,90	-47,71
Iš viso	4620	100,0%	4908,42	1,06	288,42

10 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų etatų užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis pagal amžiaus grupes (2024 05 01)

Gausiausių skaičiumi dalykų mokytojų pagal amžiaus grupes lentelėje matyti, kad daugiausia priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų yra šiose dalykinėse srityse: STEM (chemija, fizika, matematika, technologijos), istorija, užsienio kalba (rusų), gimtoji kalba (rusų).

Pažymėtina, kad gimtosios kalbos (rusų) mokytojų grupėje priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojai sudaro 52,8 proc., užsienio kalbos (rusų) – 44,6 proc., chemijos – 44,2 proc., fizikos – 42,7 proc., matematikos – 40,1 proc. tų dalykų mokytojų. Kitose mokytojų grupėse pensinio amžiaus mokytojai sudaro nuo 15,3 proc. iki 20,8 proc.

Dalykas ¹⁾	58 m. ir jaunesni			59 m.			60 m.		
	(A)*	(B)*	(C)*	(A)	(B)	(C)	(A)	(B)	(C)
Bendros rodiklių reikšmės	70,7%	3265	3524,91	2,7%	125	138,35	3,0%	140	153,84
Pradinio ugdymo programos dalykai	74,2%	778	859,82	1,4%	15	16,86	3,4%	36	38,52
Lietuvių kalba ir literatūra	73,4%	315	396,33	3,7%	16	19,67	3,0%	13	15,59
Užsienio kalba (anglų)	76,7%	323	370,51	1,9%	8	9,84	2,1%	9	11,30
Matematika	59,9%	176	218,50	3,7%	11	13,95	4,4%	13	16,46
Istorija	62,9%	83	96,88	5,3%	7	8,80	5,3%	7	7,19
Technologijos	61,7%	58	61,51	3,2%	3	3,28	4,3%	4	3,56
Biologija	70,3%	64	71,76	3,3%	3	2,65	2,2%	2	2,04
Geografija	80,2%	69	80,94	2,3%	2	1,49	2,3%	2	2,38
Dorinis ugdymas (etika)	72,8%	59	57,90	1,2%	1	1,35	1,2%	1	1,44
Informacinės technologijos	91,4%	64	70,58	1,4%	1	1,14	1,4%	1	0,58
Dorinis ugdymas (tikyba)	88,2%	60	49,02	1,5%	1	0,65			
Fizika	57,4%	39	45,69	5,9%	4	3,86	4,4%	3	2,66
Užsienio kalba (rusų)	55,4%	36	31,96	3,1%	2	2,33	1,5%	1	0,98
Fizinis ugdymas	71,9%	46	49,88	1,6%	1	1,20	3,1%	2	2,15
Muzika	68,5%	37	34,16	1,9%	1	1,16	1,9%	1	0,25
Chemija	55,8%	29	33,74	3,9%	2	2,13	9,6%	5	5,06
Gimtoji kalba (rusų)	47,9%	23	29,94	10,4%	5	5,89	4,2%	2	2,60
Dailė	73,3%	33	27,16						

*Mokytojų dalis (A), mokytojų skaičius (B), užimamų etatų suma (C).

Dalykas ¹⁾	61 m.			62 m.			63 m.		
	(A)	(B)	(C)	(A)	(B)	(C)	(A)	(B)	(C)
Bendros rodiklių reikšmės	2,7%	124	131,01	3,4%	156	170,95	3,6%	166	180,06
Pradinio ugdymo programos dalykai	2,2%	23	24,13	4,0%	42	45,18	3,4%	36	39,91
Lietuvių kalba ir literatūra	2,6%	11	11,72	2,6%	11	13,79	3,5%	15	19,65
Užsienio kalba (anglų)	3,6%	15	15,45	3,1%	13	16,11	2,9%	12	13,51
Matematika	2,4%	7	9,51	3,4%	10	12,11	7,5%	22	25,91
Istorija	2,3%	3	3,78	3,0%	4	5,09	3,8%	5	5,75
Technologijos	2,1%	2	1,77	5,3%	5	4,64	5,3%	5	5,02
Biologija	4,4%	4	4,87	3,3%	3	3,51	3,3%	3	3,83
Geografija	4,7%	4	4,92	1,2%	1	0,96			
Dorinis ugdymas (etika)	4,9%	4	4,41	2,5%	2	2,14	2,5%	2	2,04
Informacinės technologijos				1,4%	1	1,09	2,9%	2	2,56
Dorinis ugdymas (tikyba)	1,5%	1	0,63	1,5%	1	0,60	1,5%	1	0,24
Fizika	4,4%	3	3,32	2,9%	2	2,41	2,9%	2	2,34
Užsienio kalba (rusų)	4,6%	3	2,05	6,2%	4	4,17	4,6%	3	2,99
Fizinis ugdymas	1,6%	1	1,39	7,8%	5	5,05	4,7%	3	3,28
Muzika	3,7%	2	1,85	5,6%	3	2,34	3,7%	2	1,86
Chemija	1,9%	1	1,45	1,9%	1	1,44	1,9%	1	0,29
Gimtoji kalba (rusų)	4,2%	2	2,12				2,1%	1	1,46
Dailė	4,4%	2	1,21	4,4%	2	1,37	4,4%	2	2,01

Dalykas ¹⁾	64 m.			65 m. ir vyresni			(B)	(C)
	(A)	(B)	(C)	(A)	(B)	(C)		
Bendros rodiklių reikšmės	3,2%	147	160,01	10,8%	497	449,29	4620	4908,42
Pradinio ugdymo programos dalykai	3,6%	38	39,49	7,7%	81	84,82	1049	1148,73
Lietuvių kalba ir literatūra	3,5%	15	17,84	7,7%	33	30,92	429	525,51
Užsienio kalba (anglų)	1,9%	8	9,61	7,8%	33	32,88	421	479,21

Matematika	3,4%	10	12,76	15,3%	45	43,75	294	352,95
Istorija	3,0%	4	4,13	14,4%	19	19,22	132	150,84
Technologijos	3,2%	3	3,17	14,9%	14	11,45	94	94,40
Biologija	2,2%	2	2,34	11,0%	10	9,77	91	100,77
Geografija	2,3%	2	2,13	7,0%	6	5,18	86	98,00
Dorinis ugdymas (etika)	6,2%	5	5,25	8,6%	7	4,44	81	78,97
Informacinės technologijos	1,4%	1	1,41	0,0%			70	77,36
Dorinis ugdymas (tikiyba)	1,5%	1	0,30	4,4%	3	1,57	68	53,01
Fizika	5,9%	4	4,51	16,2%	11	8,22	68	73,01
Užsienio kalba (rusų)	4,6%	3	2,80	20,0%	13	10,75	65	58,03
Fizinis ugdymas	1,6%	1	1,08	7,8%	5	4,84	64	68,87
Muzika	3,7%	2	1,81	11,1%	6	3,76	54	47,19
Chemija	7,7%	4	5,07	17,3%	9	6,83	52	56,01
Gimtoji kalba (rusų)	10,4%	5	5,75	20,8%	10	9,50	48	57,26
Dailė	2,2%	1	1,09	11,1%	5	4,58	45	37,42

11 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų etato užimtumo vidurkiai ir bendrai užimami etatai amžiaus grupėse pagal dalykus (2024-05-01)

Žvelgiant į priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų pasiskirstymą mokyklose pagal mokomąsias kalbas matyti, jog mokyklose lenkų mokomąja kalba priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukusių mokytojų yra mažiausia dalis – 24,8 proc. Didžiausią dalį šie mokytojai sudaro mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba (37,9 proc). Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lietuvių bei mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukę mokytojai sudaro po 28,3–28,5 proc. šiose mokyklose pagrindinėse mokytojo pareigybėse dirbančių mokytojų.

Visose mokyklose pagal skirtingas mokomąsias kalbas pensinio amžiaus mokytojai vidutiniškai dirba nepilnu etatu – nuo 0,86 iki 0,92 etato. Didžiausia pensinio amžiaus mokytojų dalis yra mokyklose rusų mokomąja kalba – 14,2 proc., mažiausia – lenkų mokomąja kalba (9,7 proc.).

11 | lentelę įtraukti dalykai, kurie apima ne mažiau kaip 45 mokytojus.

Mokytojų amžiaus grupė	Mokytojų skaičius	Procentinė dalis mokyklų grupėje	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	2301	71,7%	2460,73	1,07	159,73
59 m.	77	2,4%	81,92	1,06	4,92
60 m.	104	3,2%	114,94	1,11	10,94
61 m.	87	2,7%	88,52	1,02	1,52
62 m.	107	3,3%	116,56	1,09	9,56
63 m.	108	3,4%	116,09	1,07	8,09
64 m.	94	2,9%	101,64	1,08	7,64
65 m. ir vyresni	329	10,3%	301,42	0,92	-27,58
Iš viso	3207	100,0%	3381,82	1,05	174,82

12 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų etatų užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis pagal amžiaus grupes (2024 05 01)

Mokytojų amžiaus grupė	Mokytojų skaičius	Procentinė dalis mokyklų grupėje	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	194	75,2%	221,00	1,14	27,00
59 m.	5	1,9%	7,09	1,42	2,09
60 m.	4	1,6%	3,91	0,98	-0,09
61 m.	6	2,3%	7,19	1,20	1,19
62 m.	7	2,7%	7,79	1,11	0,79
63 m.	9	3,5%	9,12	1,01	0,12
64 m.	8	3,1%	8,37	1,05	0,37
65 m. ir vyresni	25	9,7%	21,51	0,86	-3,49
Iš viso	258	100,0%	285,98	1,11	27,98

13 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų etatų užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis pagal amžiaus grupes (2024 05 01)

Mokytojų amžiaus grupė	Mokytojų skaičius	Procentinė dalis mokyklų grupėje	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	399	71,5%	421,00	1,06	22,00
59 m.	23	4,1%	25,79	1,12	2,79
60 m.	15	2,7%	16,31	1,09	1,31
61 m.	17	3,0%	20,63	1,21	3,63
62 m.	12	2,2%	12,81	1,07	0,81
63 m.	20	3,6%	21,82	1,09	1,82
64 m.	14	2,5%	14,06	1,00	0,06
65 m. ir vyresni	58	10,4%	49,76	0,86	-8,24
Iš viso	558	100,0%	582,18	1,04	24,18

14 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų etatų užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis pagal amžiaus grupes (2024 05 01)

Mokytojų amžiaus grupė	Mokytojų skaičius	Procentinė dalis mokyklų grupėje	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	371	62,1%	422,18	1,14	51,18
59 m.	20	3,4%	23,55	1,18	3,55
60 m.	17	2,8%	18,68	1,10	1,68
61 m.	14	2,3%	14,67	1,05	0,67
62 m.	30	5,0%	33,79	1,13	3,79
63 m.	29	4,9%	33,03	1,14	4,03
64 m.	31	5,2%	35,94	1,16	4,94
65 m. ir vyresni	85	14,2%	76,60	0,90	-8,40
Iš viso	597	100,0%	658,44	1,10	61,44

15 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklų (rusų mokomoji kalba) mokytojų etatų užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis pagal amžiaus grupes (2024 05 01)

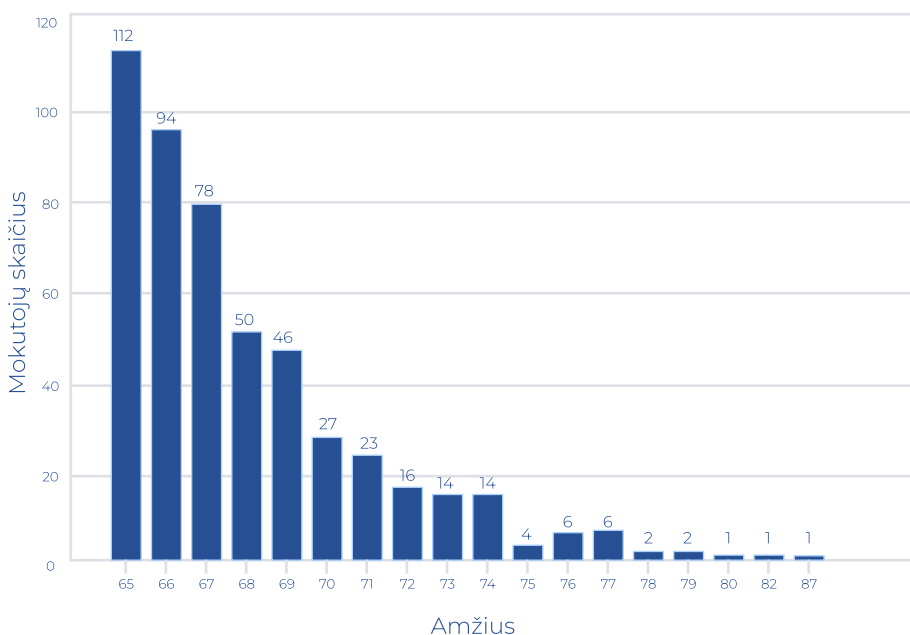
Nagrinėjant pensinio amžiaus sulaukusių mokytojų rodiklius matyti, kad kas dešimtas Vilniaus m. sav. mokyklose dirbantis mokytojas yra pensinio amžiaus. Iš viso pagrindinėse mokytojo pareigose šiemet dirba 497 pensinio amžiaus mokytojai. Pensinio amžiaus sulaukę mokytojai užima 449,29 etato. Vidutiniškai šie mokytojai dirba kiek mažesne nei pilnas etatas (0,9 etato) dalimi.

	Mokytojų skaičius	Amžiaus vidurkis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Procentinė visų mokytojų dalis
Pensinio amžiaus mokytojai	497	68,0	449,29	0,90	10,8%

16 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų amžiaus vidurkis ir kiti rodikliai (2024 05 01)

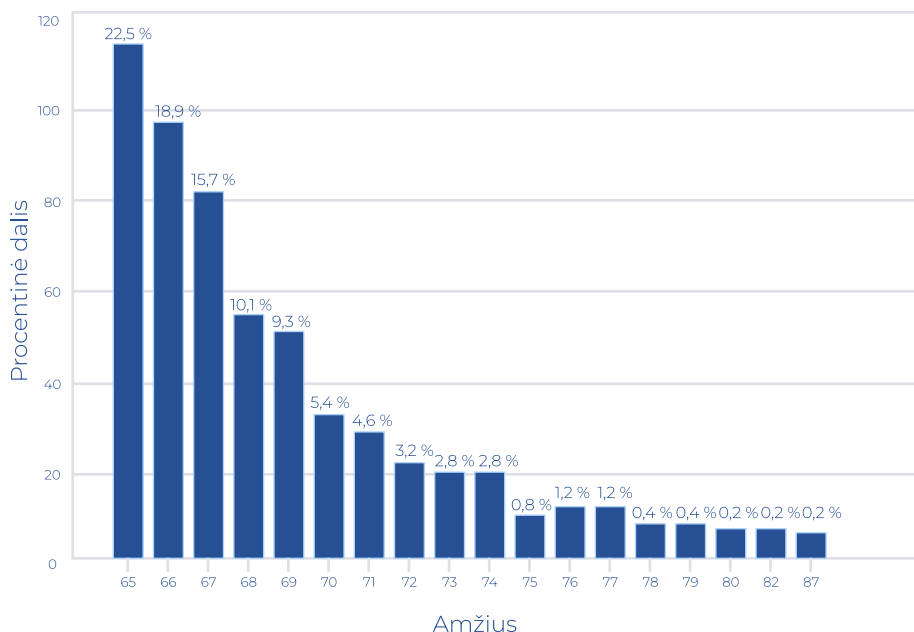
Vidutinis šių mokytojų amžius yra 68 metai. Didžiausią dirbančių pensinio amžiaus mokytojų dalį sudaro 65–67 metų amžiaus mokytojai (57,1 proc.). Šiam amžiaus intervalui priklausančių mokytojų yra 284.

Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų pasiskirstymas pagal metus (2024 05 01)

15 pav. Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų pasiskirstymas pagal metus (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų procentinis pasiskirstymas pagal metus (2024-05-01)

16 pav. Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų procentinis pasiskirstymas pagal metus (2024-05-01)

Gausiausių skaičiumi pensinio amžiaus dalykų mokytojų lentelėje matyti, kad dažniausiai pensinio amžiaus mokytojai moko STEM (biologija, chemija, fizika, technologijos, matematika), istorijos, pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (anglų, rusų, vokiečių) dalykų. Visų šių dalykų mokytojų vidutinis pagrindinio etato užimtumas paprastai nesudaro pilno etato. Išimtis yra pradinio ugdymo, užsienio kalbos (anglų) ir istorijos pensinio amžiaus mokytojai: jų vidutinis pagrindinio etato užimtumas yra 1–1,05 etato ir jie yra kiek jaunesni nei visi dirbantys pensinio amžiaus mokytojai.

Pažymėtina, kad STEM dalykų (biologija, chemija, fizika, technologijos, matematika), gimtosios kalbos (rusų) pensinio amžiaus mokytojų amžiaus vidurkiai yra didesni nei vidutinis visų pensinio amžiaus kolegų vidurkis. Tai signalizuoja, kad dėl specialistų trūkumo mokyklos stengiasi išlaikyti šiuos mokytojus ilgesnį laiką. Jie dažniausiai dirba nepilnu etatu.

Dalykas ¹²	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma
Bendros rodiklių reikšmės	68,0	38,1	20,9	0,90	497	449,29
Pradinio ugdymo programos dalykai	66,7	40,3	18,4	1,05	81	84,82
Matematika	68,4	34,2	16,9	0,97	45	43,75
Užsienio kalba (anglų)	67,0	33,6	16,1	1,00	33	32,88
Lietuvių kalba ir literatūra	66,7	33,4	16,1	0,94	33	30,92
Istorija	66,8	39,4	18,8	1,01	19	19,22
Technologijos	69,4	31,0	11,7	0,82	14	11,45
Užsienio kalba (rusų)	66,5	43,2	24,7	0,83	13	10,75
Fizika	69,5	42,1	17,9	0,75	11	8,22
Užsienio kalba (vokiečių)	66,5	31,5	18,6	0,72	11	7,95
Biologija	68,9	35,9	20,9	0,98	10	9,77
Gimtoji kalba (rusų)	69,7	44,7	23,9	0,95	10	9,50
Chemija	68,4	31,8	14,8	0,76	9	6,83

17 lentelė. Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai pagal dalykus (2024 05 01)

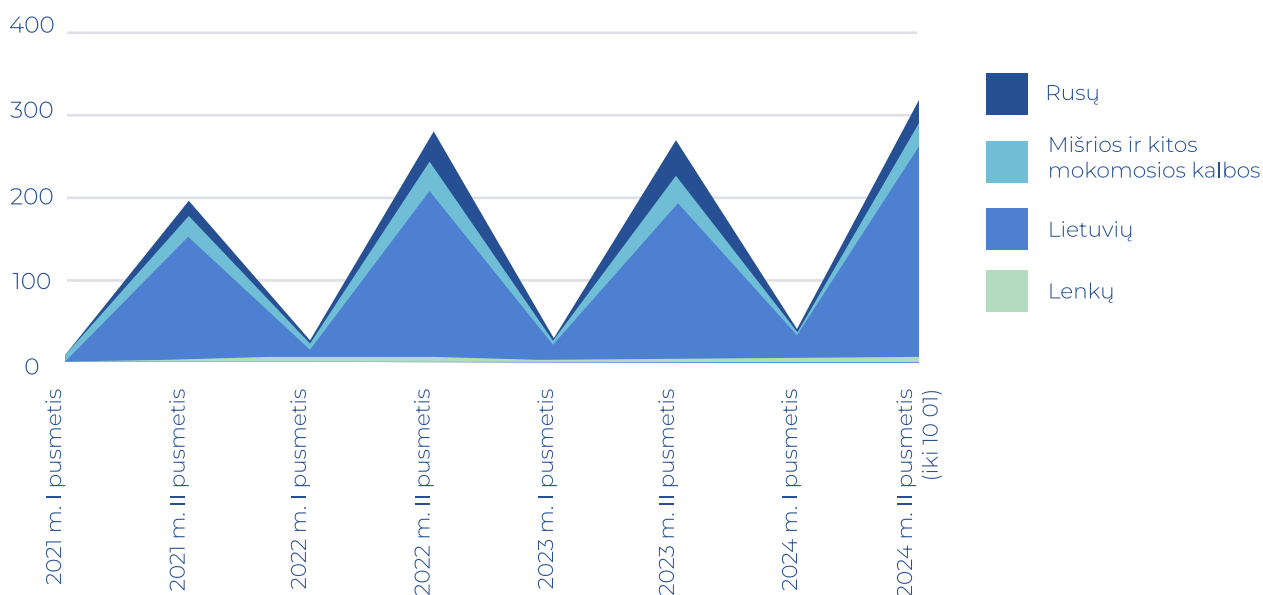
12 | lentelę įtraukti tik tie dalykai, kurių mokytojų yra ne mažiau kaip 9.

1.5. Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose darbo sutartis sudarę mokytojai (trejų metų duomenys)

Per trejus metus Vilniaus m. sav. mokyklose buvo sudarytos 1162 unikalios darbo sutartys, vidutiniškai po 145 sutartis per pusmetį. Šiuo laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytomis darbo sutartims būdingas sezoniškumas, kai daugiau sutarčių sudaroma prieš mokslo metų pradžią ar jiems prasidėjus.

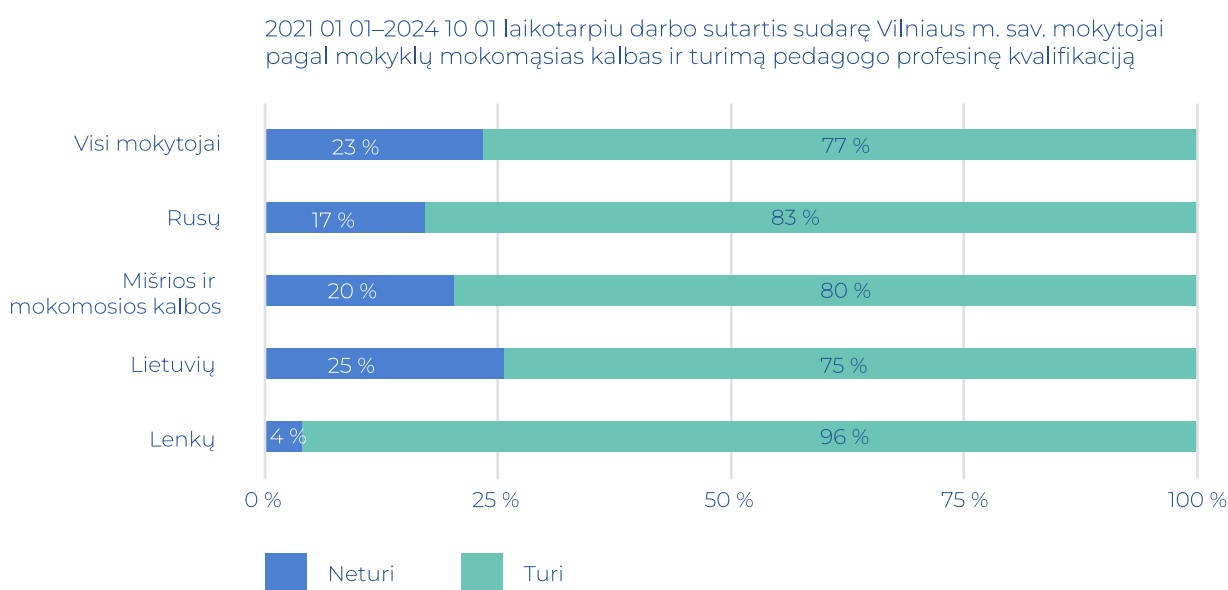
Atsižvelgiant į Vilniaus m. sav. mokyklų tinklo specifiką, daugiau siai sudarytų darbo sutarčių užfiksuota skaitlingiausiose pagal mokomąją kalbą mokyklose, t. y. mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lietuvių mokomąja kalba. Vidutiniškai per pusmetį šiose mokyklose sudarytos 107 darbo sutartys. Mokyklose mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis – 18, rusų mokomąja kalba – 17, o lenkų mokomąja kalba vidutiniškai po 3 sutartis per pusmetį.

2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų darbo sutarčių skaičiaus dinamika pagal mokyklų mokomąsias kalbas

17 pav. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų darbo sutarčių skaičiaus dinamika pagal mokyklų mokomąsias kalbas

Analizuojant darbo sutartis pagal mokytojų profilį matyti, kad sutartys dažniausiai buvo sudaromos su kvalifikuotais darbuotojais: 76,8 proc. sutartis sudariusių mokytojų turėjo pedagoginę kvalifikaciją, o 23,2 proc. sutartis sudariusių mokytojų pedagogo profesinės kvalifikacijos neturėjo. Pažymėtina, kad mokyklose lenkų mokomąja kalba ši tendencija ryškesnė nei kitose mokyklose (96,3 proc. sutartis sudariusių mokytojų turėjo pedagoginę kvalifikaciją). Kiek daugiau nei ketvirtadalis mokytojų, sudariusių sutartis su mokyklomis lietuvių mokomąja kalba, pedagogo profesinės kvalifikacijos neturėjo.

18 pav. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu darbo sutartis sudarę Vilniaus m. sav. mokytojai pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir turimą pedagogo profesinę kvalifikaciją

Per trejus metus Vilniaus m. sav. mokyklose sutartis sudariusių mokytojų vidutinis amžius yra beveik 43 metai. Pagal vidutinį sutartis sudariusių mokytojų amžių išsiskiria mokyklos rusų ir lenkų mokomąja kalba – vidutinis jų amžius yra nuo 47 iki 48 metų. Lyginant visų sutartis sudariusių mokytojų vidutinį amžių pagal pedagogo profesinę kvalifikaciją, vyresni yra turintys pedagogo profesinę kvalifikaciją (beveik 46 metai), o neturinčių pedagogo profesinės kvalifikacijos vidutinis amžius – apie 33 metus.

Aptariamam laikotarpiu darbo sutartis sudariusių Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų vidutinis etato užimtumas sudaro pilną etatą. Mo-

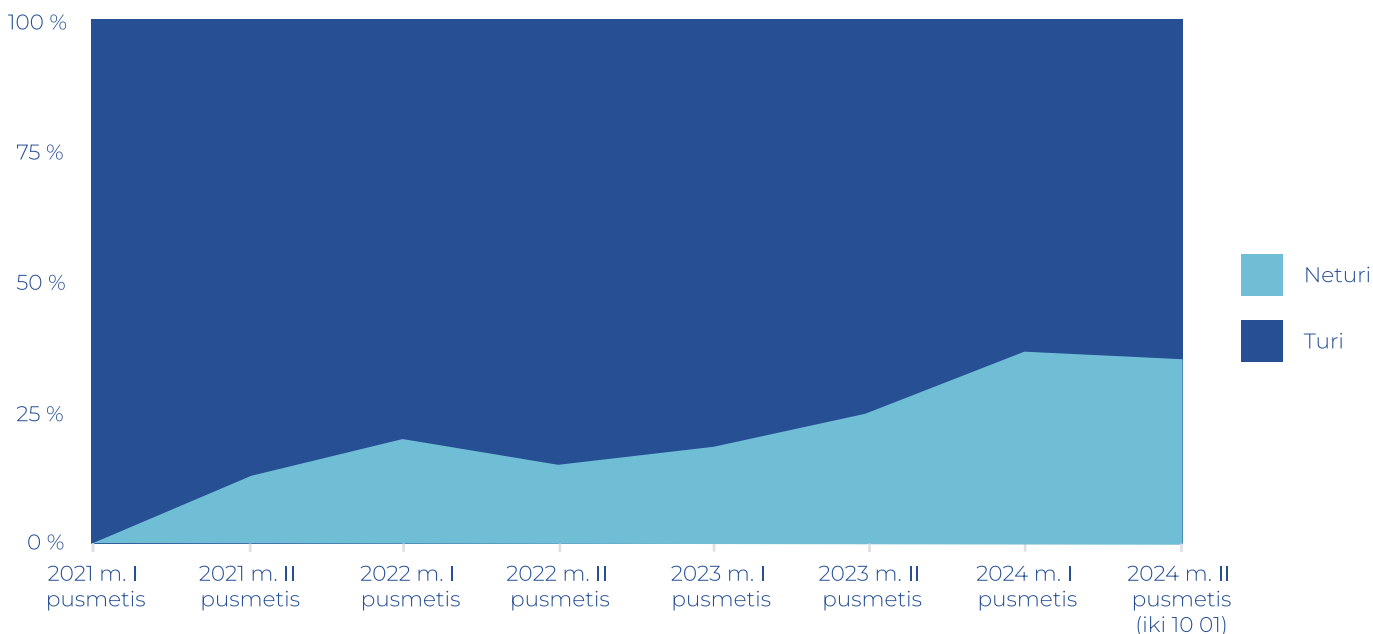
kyklų pagal mokomąsias kalbas etatų dalis beveik nesiskiria. Iš viso buvo užpildyta per 1140 etatų.

	Mokomoji kalba (kuria moko)				
	Lenkų	Lietuvių	Mišrios ir kitos mokomosios kalbos	Rusų	Iš viso
Mokytojų skaičius	27	858	140	137	1162
Vidutinis amžius	48,5	41,8	43,4	47,3	42,8
Vidutinis etato užimtumas	0,93	0,99	0,87	1,05	0,98
Etatų suma	25,16	848,89	121,88	144,49	1140,42

18 lentelė. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu darbo sutartis sudariusių Vilniaus m. sav. mokyklų mokytojų vidutinio amžiaus ir kiti rodikliai pagal mokyklų mokomąsias kalbas

Analizuojant Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų darbo sutarčių procentinės dalies dinamiką pagal turimą pedagogo profesinę kvalifikaciją ryškėja tendencija, kad daugėja sudarytų darbo sutarčių su pedagogo profesinės kvalifikacijos neturinčiais mokytojais.

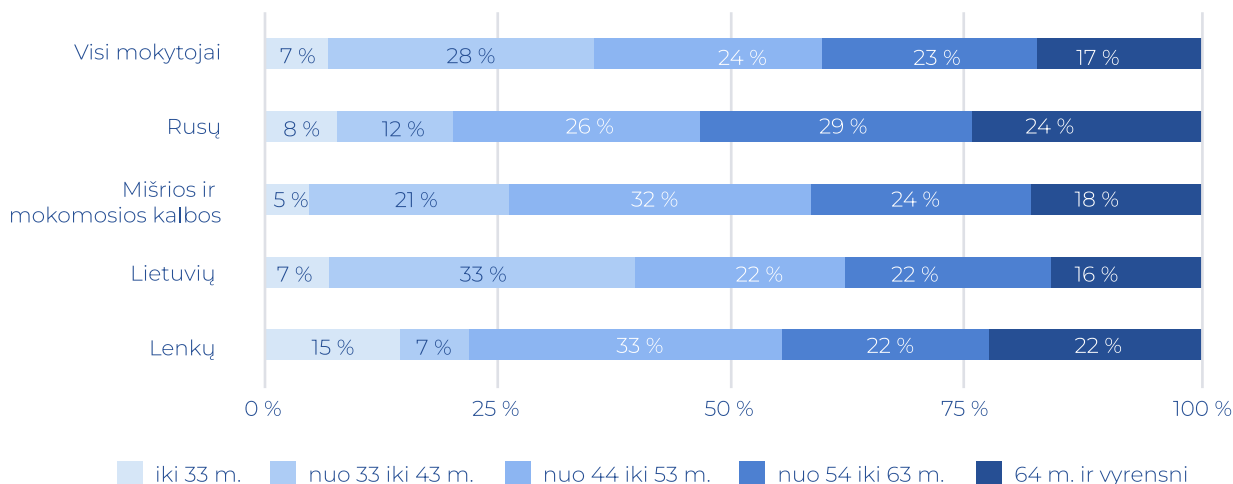
2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų darbo sutarčių procentinės dalies dinamika pagal turimą pedagogo profesinę kvalifikaciją

19 pav. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų darbo sutarčių procentinės dalies dinamika pagal turimą pedagogo profesinę kvalifikaciją

Darbo sutartis sudariusių mokytojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes yra netolygus, yra skirtumų ir pagal mokyklų mokomąsias kalbas. Nedidelę dalį (7,1 proc.) visų darbo sutartis sudariusių Vilniaus m. sav. mokytojų sudaro mokytojai iki 33 metų, 17,1 proc. – pensinio amžiaus mokytojai. Didesnė nei kitose mokyklose pensinio amžiaus mokytojų dalis tarp visų darbo sutartis sudariusių yra mokyklose rusų mokomąja kalba (24,1 proc.). Mokyklos, kuriose ugdymas vyksta lenkų, mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, išsiskiria iš kitų mokyklų tuo, kad jose 32–33 proc. darbo sutartis sudariusių mokytojų priklauso 44–53 m. amžiaus grupei. Mokyklos lietuvių mokomąja kalba išsiskiria tuo, kad daugiau nei trečdalis darbo sutartis sudariusių mokytojų yra nuo 33 iki 43 metų amžiaus.

2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu darbo sutartis Vilniaus m. sav. mokyklose sudarę mokytojai pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir amžiaus grupes

20 pav. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu darbo sutartis Vilniaus m. sav. mokyklose sudarę mokytojai pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir amžiaus grupes

Per trejus metus Vilniaus m. sav. mokyklose daugiausiai darbo sutarčių buvo sudaryta su pradinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, užsienio kalbos (anglų) bei neformalaus ugdymo mokytojais.

Dalyko pavadinimas	Mokomoji kalba (kuria moko)				
	Lenkų	Lietuvių	Mišrios ir kitos mokomosios kalbos	Rusų	Iš viso
Iš viso	27	858	140	137	1162
Pradinio ugdymo programos dalykai	4	232	30	32	298
Neformalus ugdymas	2	93	20	15	130
Lietuvių kalba ir literatūra	3	76	12	19	110
Matematika	6	68	10	13	97
Užsienio kalba (anglų)		74	6	12	92
Istorija	1	20	1	3	25
Technologijos	2	17	2	2	23
Dorinis ugdymas (etika)		12	6	3	21
Biologija		17	1	1	19
Fizika		14	2	3	19
Užsienio kalba (rusų)		15	1		16
Dorinis ugdymas (tikyba)		13	1	1	15
Fizinis ugdymas		12	2	1	15
Muzika		6	2	4	12
Užsienio kalba (kalba nenurodyta)		6	6		12
Chemija		8	1	2	11
Ekonomika ir verslumas		7	2	2	11
Geografija		8	2	1	11
Informatika		7		2	9
Užsienio kalba (vokiečių)		7	2		9
Dailė		5	3		8
Informacinės technologijos		5	2	1	8
Projektinė veikla		8			8
Gyvenimo įgūdžiai	1	3	1	1	6
Gimtoji kalba (rusų)			1	4	5
Šokis		4	1		5
Užsienio kalba (prancūzų)		5			5
Gamta ir žmogus		1		2	3
Gamtos mokslai		3			3
Pasirenkamasis dalykas		1	1	1	3
Teatras		3			3
Užsienio kalba (ispanų)		2			2
Gimtoji kalba (lenkų)			1		1
Inžinerija		1			1
Pilietiškumo pagrindai		1			1

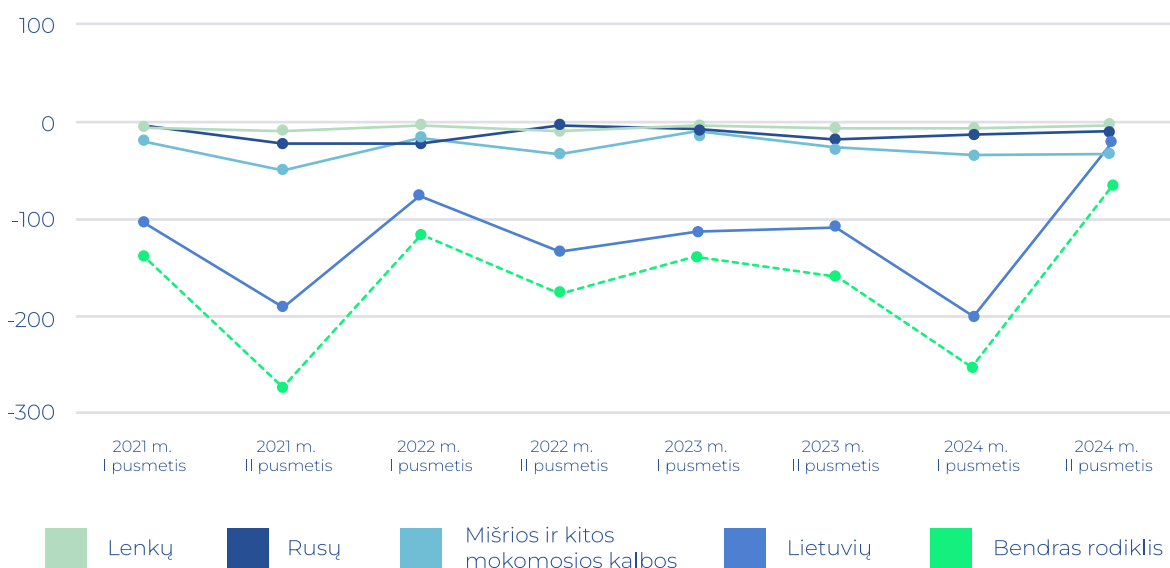
19 lentelė. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytos darbo sutartys pagal mokyklų mokomąsias kalbas ir mokomuosius dalykus

Per trejus metus Vilniaus m. sav. mokyklose užfiksuotas didesnis nutrauktų nei sudarytų darbo sutarčių skaičius. Vidutinis pusmečio rodiklis yra -165. Atsižvelgiant į Vilniaus m. sav. mokyklų tinklo specifiką, nepalankiausias rodiklis¹³ yra skaitlingiausiose mokyklose pagal mokomąją kalbą, t. y. mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lietuvių mokomąja kalba. Vidutinis nutrauktų ir sudarytų darbo sutarčių balanso pusmečio rodiklis yra -118. Mokyklose mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis -28, rusų mokomąja kalba -12, o lenkų mokomąja kalba vidutiniškai -6.

Per trejus metus rodiklio svyravimams buvo būdingas sezoniškumas, kai rodiklis prastėjo prieš mokslo metų pradžią ar jiems prasidėjus. Vėlesniu laikotarpiu sezoniškumas sumažėjo, o jau 2023–2024 mokslo metų pabaigoje (nuo 2024 01 01 iki 2024 06 30) atsirado nuokrypis nuo anksčiau buvusio sezoniškumo. Paskutinio pusmečio rodiklio reikšmė yra pagerėjusi, tačiau reikia turėti omenyje, kad šio pusmečio duomenys yra už nepilną pusmetį.

¹³ Rodiklis apskaičiuojamas iš kiekvieno pusmečio unikalų sudarytų darbo sutarčių skaičiaus atėmus unikalų to pusmečio nutrauktų darbo sutarčių skaičių ir išvedus bendrą viso stebimo laikotarpio (t. y. 2021 01 01–2024 10 01) vidurkį. Teigiama rodiklio reikšmė rodo didesnį priimtų mokytojų skaičių ir yra palanki pedagogų rezervo užpildymui. Neigiama rodiklio reikšmė rodo didesnį atleistų mokytojų skaičių ir yra nepalanki pedagogų rezervo užpildymui.

2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų ir nutrauktų darbo sutarčių balanso dinamika pagal mokyklų mokomąsias kalbas

21 pav. 2021 01 01–2024 10 01 laikotarpiu Vilniaus m. sav. mokyklose sudarytų ir nutrauktų darbo sutarčių balanso dinamika pagal mokyklų mokomąsias kalbas

2. Priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai

2.1. Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose dirbančių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų statistinis portretas (šių metų duomenys)

Šiomet Vilniaus m. sav. ugdymo įstaigose dirbo 2653 asmenys, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra priešmokyklinio arba ikimokyklinio ugdymo mokytojas. Iš viso jie užima 2598,57 etato. Nors vidutinis mokytojo etato užimtumas yra 0,98 etato, pusę jų dirba pilnu etatu ar didesne etato dalimi.

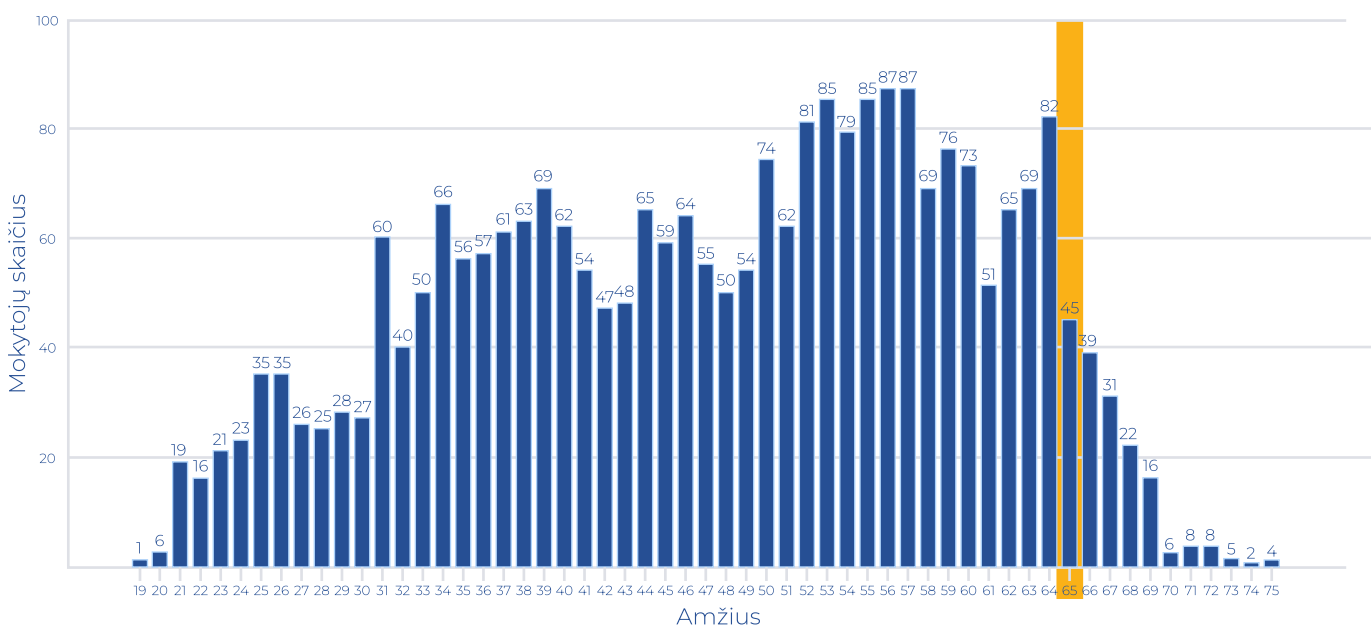
Bendras vidutinis pedagoginis šių mokytojų stažas – 16,7 metų, pusės jų – iki 12 metų. Vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje siekia 10,9 metų, pusės mokytojų – mažiau nei 6 metus. Tuo remiantis galima daryti prielaidą, kad dalis mokytojų per savo profesinę karjerą yra keitę bent vieną ugdymo įstaigą ir dabartinėje ugdymo įstaigoje yra pakankamai įsitvirtinę.

	Vidurkis	Mediana	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma
Amžius	47,7	49,0	2653	2598,57
Pagrindinio etato užimtumas	0,98	1,00		
Bendras pedagoginis stažas	16,7	12,0		
Pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje	10,9	6,0		

20 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų amžiaus ir kiti vidurkiai bei medianos (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojai pagal amžių yra pasiskirstę santykinai tolygiai – nors vyresnių nei 50 metų mokytojų yra nemažai, tačiau ir jaunesnio amžiaus mokytojų skaičius yra panašus. Jaunesnių nei 30 metų mokytojų ugdymo įstaigoms taip pat pavyksta pritraukti, jų skaičius atitinka pensinio amžiaus mokytojų dalį. Dar padidinus naujų mokytojų pritraukimo apimtis, Vilniaus mieste būtų galima pasiekti subalansuotą priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymą.

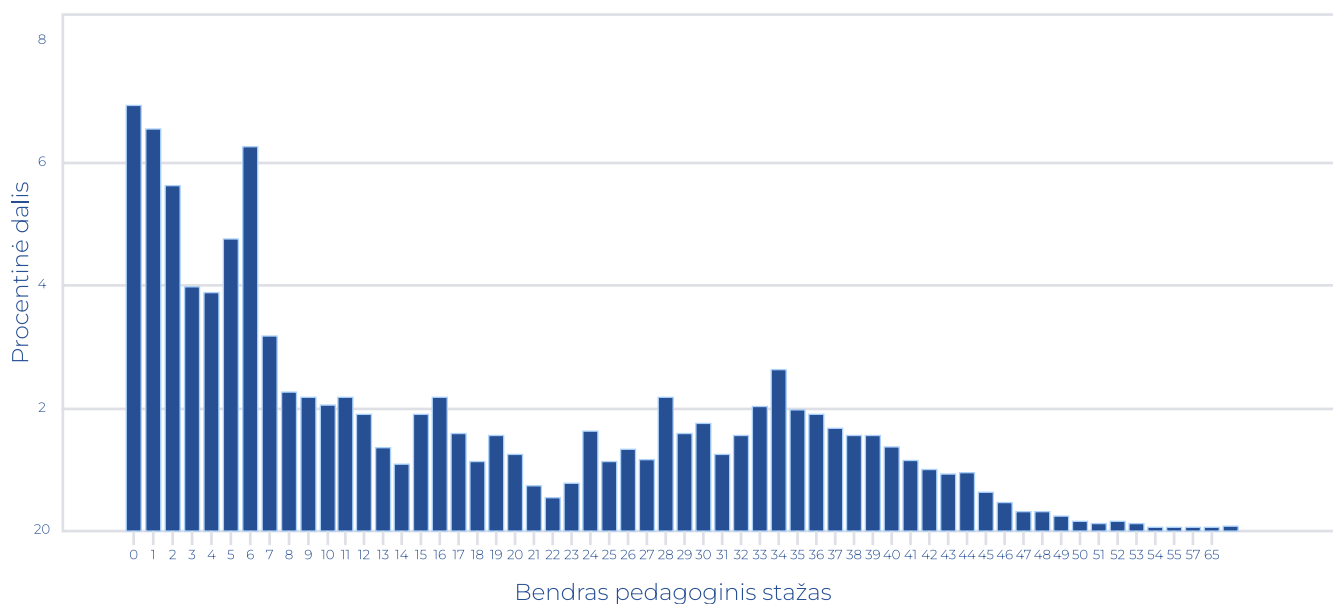
Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

22 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. mokytojai pagal amžių yra pasiskirstę santykinai tolygiai, o jų pasiskirstymas pagal pedagoginį stažą rodo, kad priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos yra pakankamai patrauklios asmenims, neturintiems pedagoginio stažo arba turintiems pedagoginį stažą iki 2 metų imtinai. Šiemet šio segmento mokytojai sudaro beveik 20 proc. visų Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų. Darytina prielaida, kad šis mokytojų segmentas yra įvairaus amžiaus, o į Vilniaus m. sav. ugdymo įstaigas įsiliejo nebūtinai iš karto po studijų.

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

23 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų rodiklius galima išskirti keletą aspektų. Didesniu nei bendras vidutinis visų mokytojų krūvis šiemet dirba priešmokyklinio ugdymo mokytojai (vidutiniškai 1,01 etato) ir dėl padidinto krūvio jie užpildo 5,52 priešmokyklinio ugdymo etato. Šie mokytojai yra truputį vyresni, turi didesnę pedagoginį stažą ir ilgiau dirba dabartinėje darbovietėje nei ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojai. Šis ypatumas atkreipia dėmesį į tai, kad ugdymo įstaigoms priešmokyklinio ugdymo mokytojus šiek tiek sunkiau pritraukti nei ikimokyklinio ugdymo mokytojus.

Pagrindinė pareigybė	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
Ikimokyklinio ugdymo mokytojas	47,4	15,9	10,6	0,97	2130	2070,05	-59,95
Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	48,7	19,8	12,5	1,01	523	528,52	5,52
Bendros rodiklių reikšmės	47,7	16,7	10,9	0,98	2653	2598,57	-54,43

21 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai (2024 05 01)

Žvelgiant į priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų amžiaus, etato užimtumo, stažo, skaičiaus ir kitus rodiklius, svarbu atkreipti dėmesį į Vilniaus m. sav. mokyklų tinklo ypatumą – didžiojoje dalyje ugdymo įstaigų yra grupių vien lietuvių mokomąja kalba, mažiausiai yra įstaigų, kurios turi grupių vien tik lenkų ar rusų mokomąja kalba.

Pagal mokyklų mokomųjų kalbų rodiklį matyti, kad daugiausiai priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų dirba ugdymo įstaigose lietuvių mokomąja kalba (1722), o mažiausiai – lenkų (68) ir rusų mokomąja kalba (81). Atitinkamai daugiausiai užimamų etatų yra mokyklose lietuvių mokomąja kalba, mažiausiai – lenkų ir rusų mokomąja kalba. Mokyklose visomis mokomosiomis kalbomis (išskyrus mokyklas lenkų mokomąja kalba) vidutinis etato užimtumas sudaro nepilną etatą. Vis dėlto ugdymo įstaigose visomis mokomosiomis kalbomis pusė priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų dirba pilnu etatu ar didesne etato dalimi.

Mokyklose rusų mokomąja kalba dirbantys mokytojai išsiskiria didesniu vidutiniu amžiumi (51,8 metų), bendru pedagoginiu stažu (22,1 metų), maždaug pusė šių mokyklų mokytojų turi didesnę nei 22 metų stažą. Mokytojai, dirbantys mokyklose rusų mokomąja kalba, išsiskiria didesniu prierašumu dabartinei darbovietai – pusė jų dabartinėje darbovietėje dirba daugiau nei 10 metų.

Mokyklose lenkų mokomąja kalba dirbantys mokytojai išsiskiria jausniausiu vidutiniu amžiumi (45,5 metų) ir kiek trumpesniu pedagoginiu stažu dabartinėje darbovietėje, nors bendras pedagoginio stažo vidurkis yra panašus kaip ir dirbančiųjų mokyklose lietuvių mokomąja kalba ar mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis. Darytina prielaida, kad šiose ugdymo įstaigose yra didesnė priešmokyklinio ir ikimokyklinio mokytojų kaita nei likusiose mokyklose.

Mokymo kalba (kuria moko)		Amžiaus vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma
Lenkų	Mediana	45,5	1,00	16,0	8,8	68	67,99
	Vidurkis	46,0	1,00	11,0	6,0		

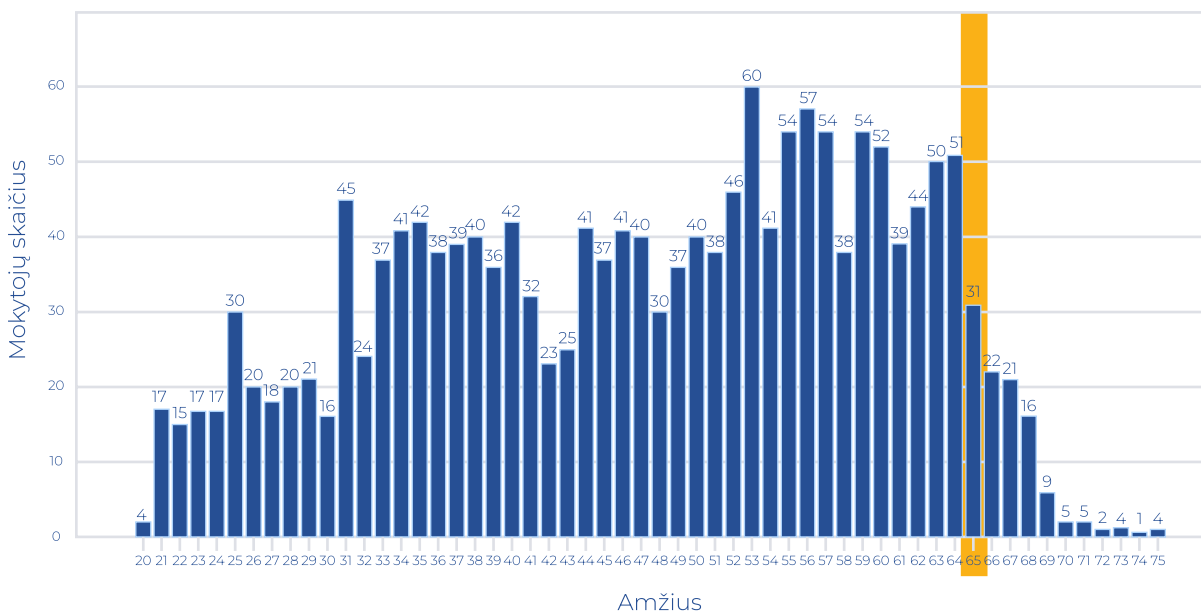
Lietuvių	Mediana	47,3	0,98	16,5	10,9	1722	1685,66
	Vidurkis	49,0	1,00	11,0	5,0		
Mišrios ir kitos mokomosios kalbos ¹⁴	Mediana	48,1	0,98	16,5	10,9	782	766,77
	Vidurkis	49,5	1,00	12,0	6,0		
Rusų	Mediana	51,8	0,96	22,1	14,4	81	80,04
	Vidurkis	54,0	1,00	22,0	10,0		
Bendros rodiklių reikšmės	Mediana	47,7	0,98	16,7	10,9	2653	2652,02
	Vidurkis	49,0	1,00	12,0	6,0		

22 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų amžiaus ir kiti vidurkiai pagal mokyklų mokomąją kalbą (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal amžių ugdymo įstaigose lietuvių mokomąja kalba yra santykinai tolygus. Nors vyresnių nei 50 metų mokytojų yra nemažai, tačiau jaunesnio amžiaus mokytojų skaičius yra panašus. Jaunesnių nei 30 metų mokytojų ugdymo įstaigoms taip pat pavyksta pritraukti, šio segmento mokytojai atitinka pensinio amžiaus mokytojų dalį.

14 Analizės tikslais šiai kategorijai buvo priskirtos Vilniaus m. sav. mokyklos, ugdymą vykdančios daugiau nei viena mokomąja kalba, ir mokyklos, kurių mokomoji kalba yra kita nei lietuvių, lenkų ar rusų.

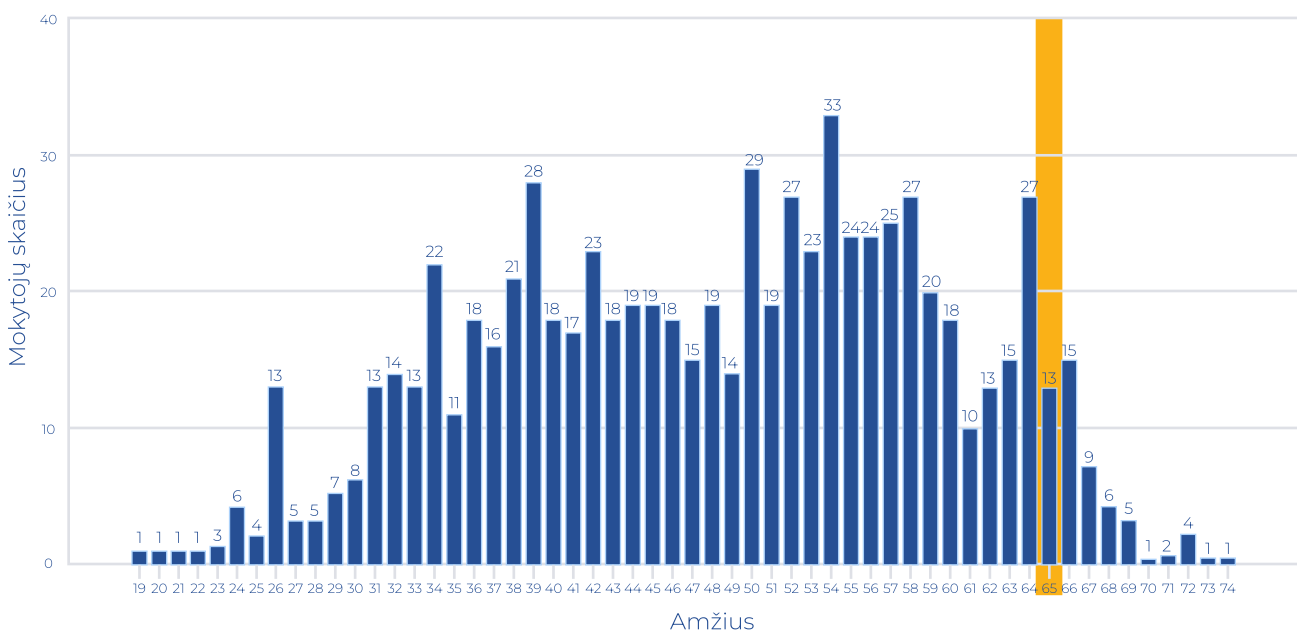
Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

24 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

Priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal amžių ugdymo įstaigose mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis yra panašus kaip ir lietuvių mokomąja kalba – vyresnių nei 50 metų mokytojų yra nemažai, o jaunesnio amžiaus mokytojų skaičius yra panašus. Tačiau šios ugdymo įstaigos susiduria su iššūkiu pritraukiant jaunesnius nei 30 metų mokytojus, esamas jų skaičius neatitinka pensinio amžiaus mokytojų dalies.

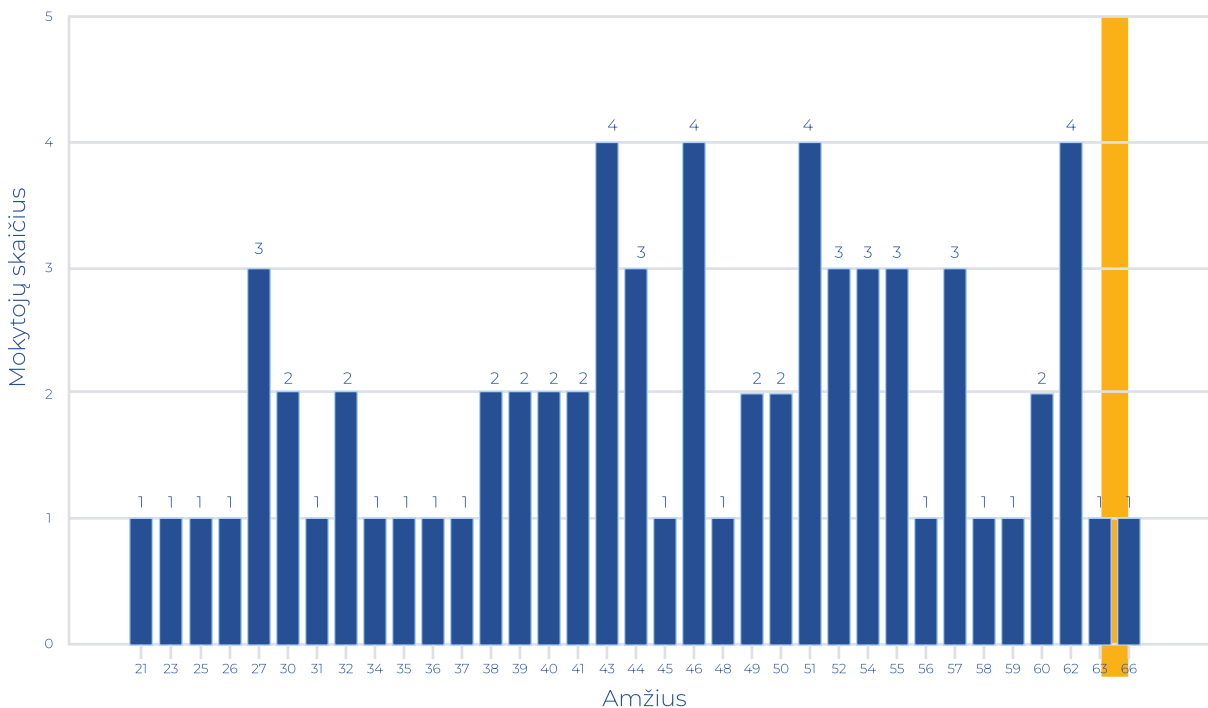
Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

25 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

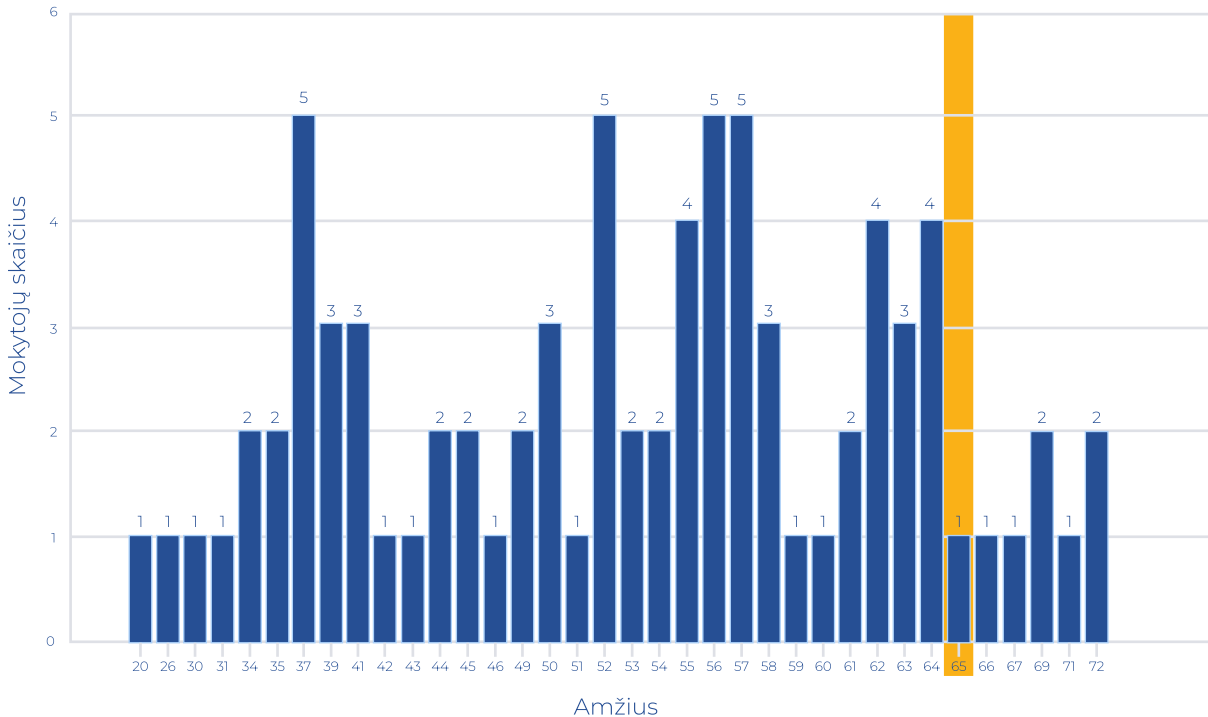
Priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal amžių ugdymo įstaigose lenkų ir rusų mokomosiomis kalbomis yra netolygus. Šios ugdymo įstaigos susiduria su iššūkiu pritraukiant jaunesnius nei 30 metų mokytojus.

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

26 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

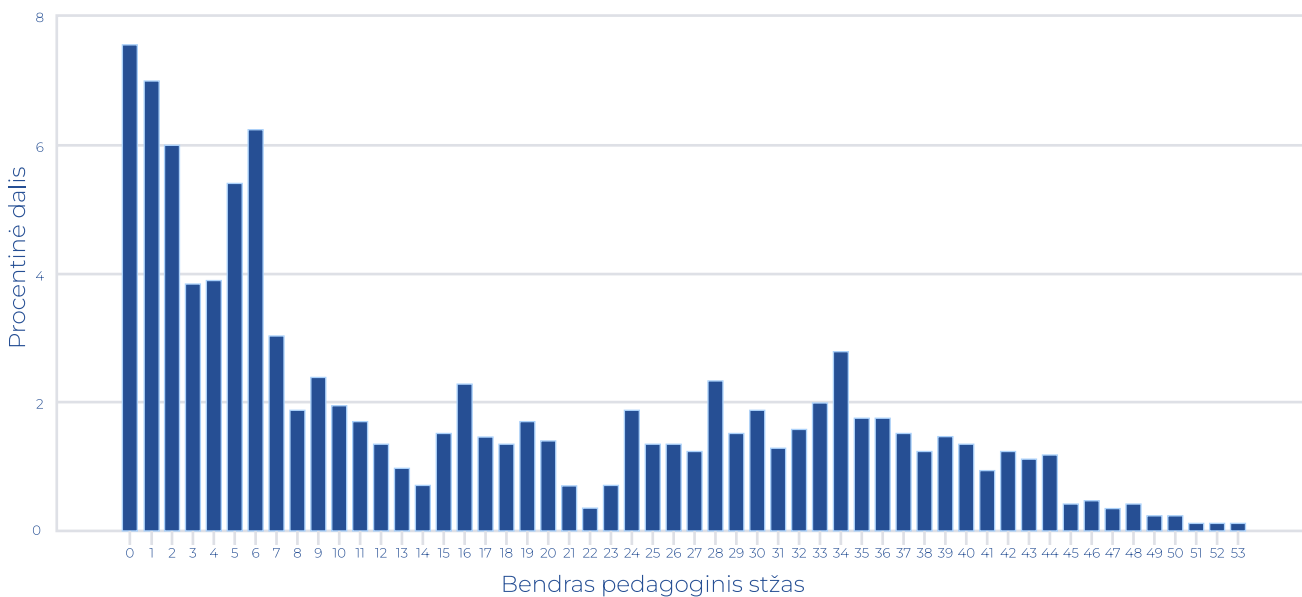

27 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (2024 05 01)

Priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų bendro pedagoginio stažo pasiskirstymas mokyklose pagal mokomąją kalbą rodo, kad ugdymo įstaigoms, kuriose ugdymas vyksta lietuvių arba mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, pavyksta pritraukti nuo 17,4 iki 20,5 proc. mokytojų be pedagoginio stažo arba kurių pedagoginis stažas yra iki 2 metų imtinai. Kiek mažiau – 14,7 proc. – tokių mokytojų pritraukia ugdymo įstaigos lenkų mokomąja kalba. Didžiausių iššūkių patiria mokyklos, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba – jose dirba 9,9 proc. mokytojų be pedagoginio stažo arba kurių pedagoginis stažas yra iki 2 metų imtinai.

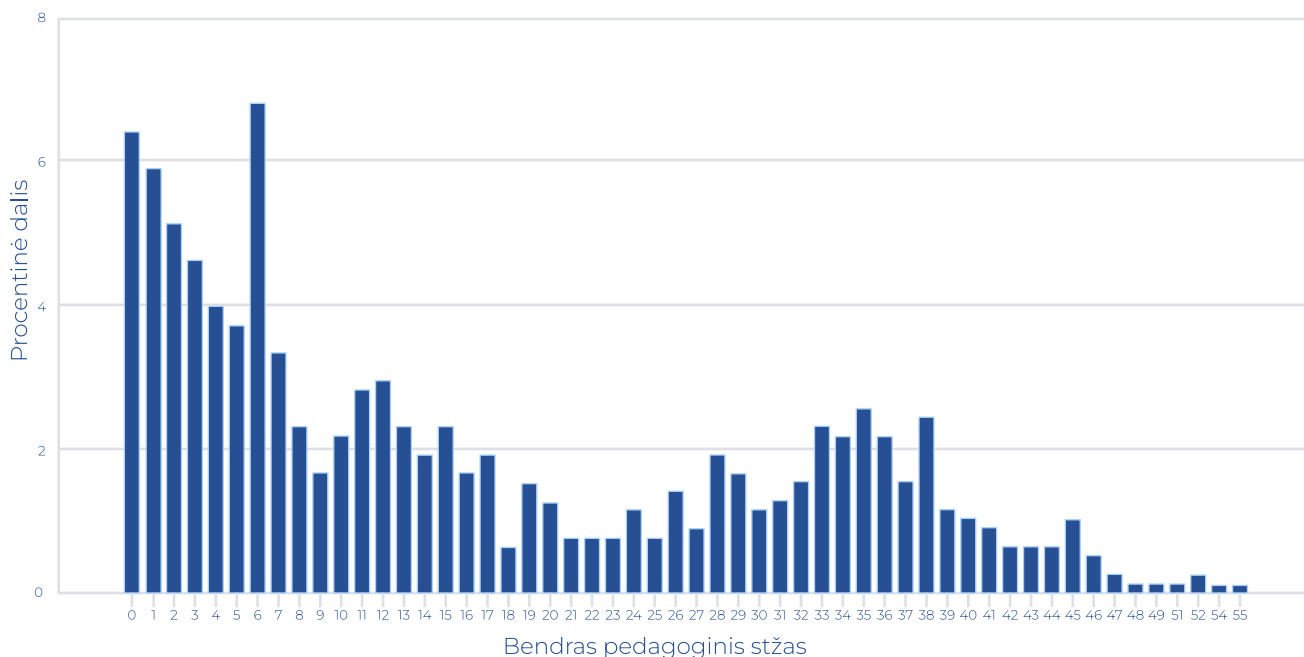
Pažymėtina, jog mokyklose lenkų ir rusų mokomąja kalba mokytojų stažas yra netolygus ir nesudaro aiškios tendencijos lyginant su kitomis mokyklomis.

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

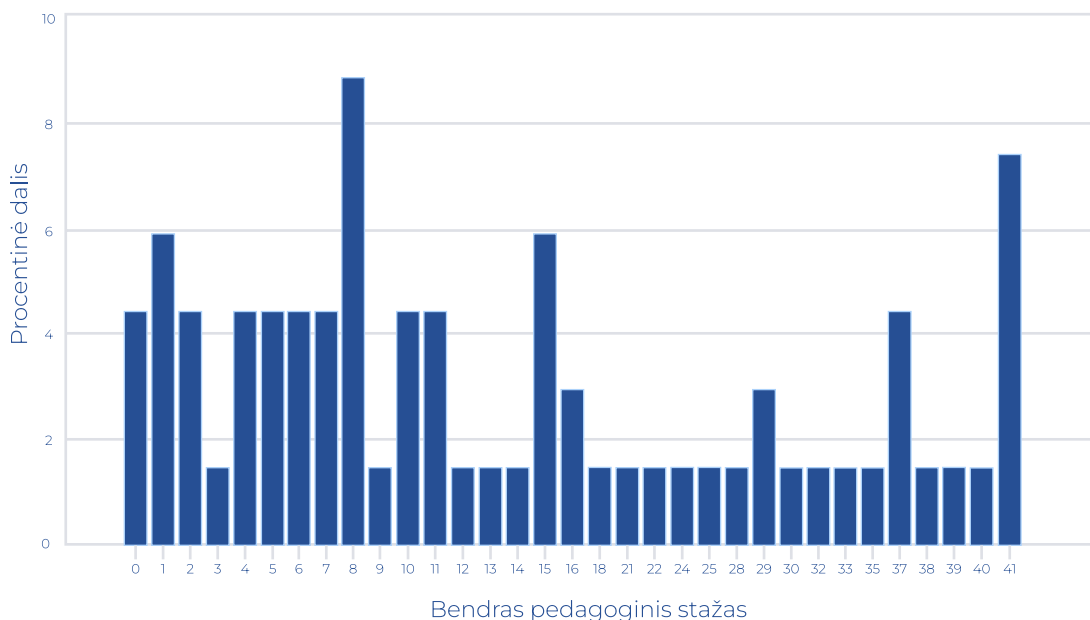
28 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lietuvių mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

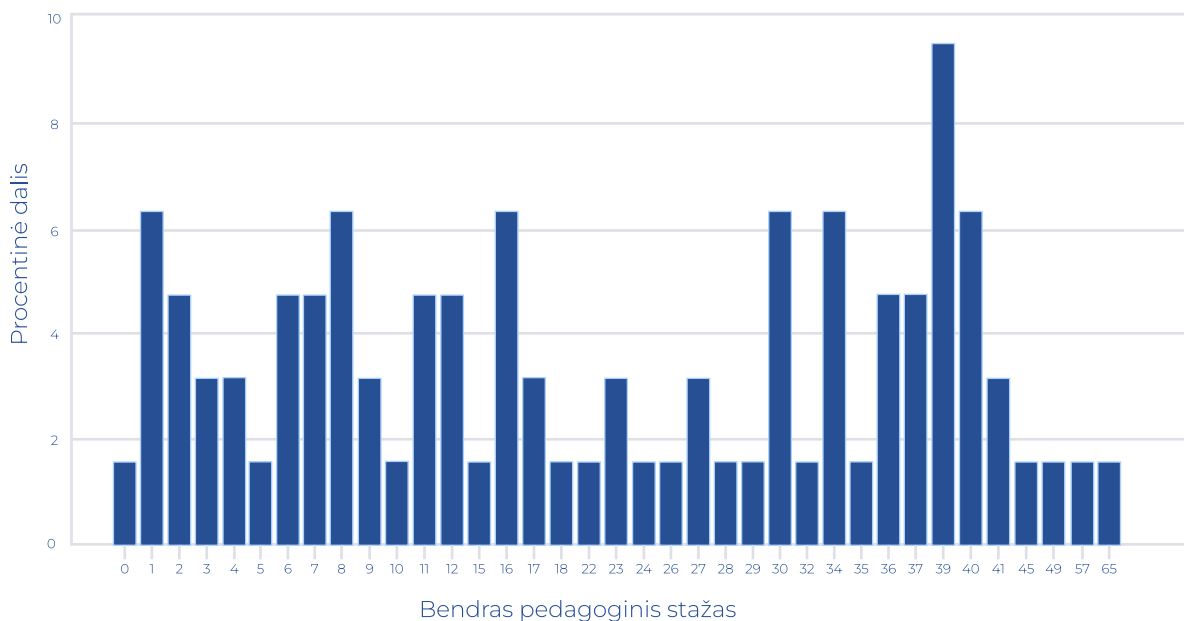
29 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

30 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

31 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (rusų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024 05 01)

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų rodiklius kiekvienoje grupėje atskirai pagal mokomąją kalbą galima išskirti keletą aspektų. Visų ugdymo įstaigų ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo mokytojų grupėse vidutinis pagrindinio etato užimtumas beveik nesiskiria.

Šiame ikimokyklinio ugdymo mokytojų vidutinis amžius yra didžiausias mokyklose rusų mokomąja kalba (50,8 metų). Jauniausi ikimokyklinio ugdymo mokytojai dirba ugdymo įstaigose lenkų mokomąja kalba (45,2 metų). Mokyklose rusų mokomąja kalba dirba ir vyriausi priešmokyklinio ugdymo mokytojai (53,9 metų).

Atitinkamai mokyklose rusų mokomąja kalba dirba ir didžiausią bendrą pedagoginį stažą turintys ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai. Pažymėtina, kad tarp priešmokyklinio ugdymo mokytojų gana didelį pedagoginį stažą turi ir mokytojai, dirbantys ugdymo įstaigose lietuvių mokomąja kalba (lyginant su mokytojais, kurių vidutinis amžius yra beveik identiškas, tačiau stažas mažesnis). Šie rodikliai atskleidžia, kad ugdymo įstaigoms lietuvių mokomąja kalba pritraukti darbuotojus pavyksta anksčiau nei mokykloms, ugdymą vykdančioms kitomis kalbomis.

Mokymo kalba (kuria moko)	Ikimokyklinio ugdymo mokytojas					Priešmokyklinio ugdymo mokytojas				
	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius
Lenkų	45,2	14,1	7,3	0,98	40	46,1	18,8	11,0	1,02	28
Lietuvių	47,1	15,6	10,3	0,97	1390	48,5	20,2	13,3	1,00	332
Mišrios ir kitos mokomosios kalbos	48,0	16,1	10,9	0,97	646	48,6	18,3	10,9	1,03	136
Rusų	50,8	21,4	15,1	0,95	54	53,9	23,5	12,9	1,00	27
Bendros rodiklių reikšmės	47,4	15,9	10,6	0,97	2130	48,7	19,8	12,5	1,01	523

30 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lenkų mokomoji kalba) mokytojų pasiskirstymas pagal bendrą pedagoginį stažą (2024-05-01)

2.2. Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose dirbančių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų rodiklių pokyčių palyginimas (šių ir praėjusių metų duomenys)

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių asmenų, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra priešmokyklinio arba ikimokyklinio ugdymo mokytojas, rodiklių pokytį per metus matyti, kad nuo praėjusių metų bendras vidutinis pedagoginis šių mokytojų stažas, vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje, amžius kito nežymiai. Vidutinis pagrindinio etato užimtumas nekito. Absoliutus mokytojų skaičius šiek tiek išaugo. Pažymėtina, kad paaugus mokytojų skaičiui, išaugo ir užimamų etatų suma. Dėl šių rodiklių augimo, o vidutiniam pagrindiniam etato užimtumui nepakitus, etato perviršio rodiklis šiek tiek sumažėjo.

	Rodiklio reikšmė 2023 05 01 (A)	Rodiklio reikšmė 2024 05 01(B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)
Mokytojų skaičius	2634	2653	19
Vidutinis amžius	48,0	47,7	-0,3
Vidutinis pagrindinio etato užimtumas	0,98	0,98	0,00
Vidutinis bendras pedagoginis stažas	17,5	16,7	-0,8
Vidutinis pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje	11,6	10,9	-0,7
Užimamų etatų suma	2581,32	2598,57	17,25
Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)	-52,68	-54,43	-1,75

24 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų amžiaus ir kitų vidurkių palyginimas 2023 05 01–2024 05 01 laikotarpiu

Lyginant Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų skaičius, užimamų etatų ir etato perviršio rodiklių pokyčius kiekvienai mokytojų grupei atskirai galima išskirti porą aspektų.

Per metus šiek tiek sumažėjo pagrindinėse pareigose dirbančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų, o pagrindinėse pareigose dirbančių ikimokyklinio ugdymo mokytojų padaugėjo.

Dėl didesne nei vienas etatas dalimi dirbančių priešmokyklinio ugdymo mokytojų per metus dar papildomai buvo užpildyta 0,98 etato ir šiemet etato perviršio rodiklis pasiekė 5,52 etato.

Dalyko pavadinimas	Mokytojų skaičius 2023 05 01 (A)	Mokytojų skaičius 2024 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)	Užimamų etatų suma 2023 05 01 (A)	Užimamų etatų suma 2024 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)	Etato perviršio rodiklis 2023 05 01 (A)	Etato perviršio rodiklis 2024 05 01 (B)	Rodiklio reikšmės pokytis (B-A)
Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	542	523	-19	546,54	528,52	-18,02	4,54	5,52	0,98
Ikimokyklinio ugdymo mokytojas	2092	2130	38	2043,20	2070,05	26,85	-48,80	-59,95	-11,15
Bendros rodiklių reikšmės	2634	2653	19	2589,74	2598,57	8,83	-44,26	-54,43	-10,17

25 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų skaičiaus, pagrindinio etato užimtumo ir amžiaus rodiklių palyginimas 2023 05 01–2024 05 01 laikotarpiu

2.3. Priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukė priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojai Vilniaus miesto savivaldybės mokyklose (2024 05 01 duomenys)

Šiame Vilniaus m. sav. mokyklose dirba 602 priešpensinio arba pensinio amžiaus sulaukė asmenys, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra priešmokyklinio arba ikimokyklinio ugdymo mokytojas. Šie asmenys sudaro 22,7 proc. mokytojų. Iš viso jie užima 597,65 etato. Didesnė dalis priešpensinio amžiaus mokytojų dirba pilnu etatu arba truputį padidintu krūviu – vidutinis mokytojo etato užimtumas kiekvienoje amžiaus grupėje yra nuo 1 iki 1,03 etato. Dėl didesnei nei vienas etatas dalimi dirbančių mokytojų buvo užpildyta 5,94 etato.

Priešpensinio ir pensinio amžiaus priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų dalis nelabai skiriasi.

Mokytojų amžiaus grupės	Mokytojų skaičius	Procentinė visų mokytojų dalis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	2051	77,3%	2000,92	0,98	-50,08
59 m.	76	2,9%	76,39	1,01	0,39
60 m.	73	2,8%	73,09	1,00	0,09
61 m.	51	1,9%	52,00	1,02	1,00
62 m.	65	2,5%	66,15	1,02	1,15
63 m.	69	2,6%	71,23	1,03	2,23
64 m.	82	3,1%	83,08	1,01	1,08
65 m. ir vyresni	186	7,0%	175,71	0,94	-10,29
Iš viso	2653	100,0%	2598,57	0,98	-54,43

26 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pagrindinio etato užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų pagal amžiaus grupes dalis (2024 05 01)

Amžiaus grupė	Ikimokyklinio ugdymo mokytojas			Priešmokyklinio ugdymo mokytojas			Bendros rodiklių reikšmės		
	Mokytojų dalis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma	Mokytojų dalis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma
58 m. ir jaunesni	77,4%	1649	1592,39	76,9%	402	408,53	0,98	2051	2000,92
59 m.	2,8%	59	59,00	3,3%	17	17,39	1,01	76	76,39
60 m.	2,5%	54	54,84	3,6%	19	18,25	1,00	73	73,09
61 m.	2,1%	45	45,30	1,2%	6	6,70	1,02	51	52,00
62 m.	2,3%	50	50,65	2,9%	15	15,50	1,02	65	66,15
63 m.	2,8%	59	60,83	1,9%	10	10,40	1,03	69	71,23
64 m.	3,2%	68	69,33	2,7%	14	13,75	1,01	82	83,08
65 m. ir vyresni	6,9%	146	137,71	7,7%	40	38,00	0,94	186	175,71
Iš viso	100,0%	2130	2070,05	100,0%	523	528,52	0,98	2653	2598,57

27 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pagrindinio etato užimtumo vidurkiai ir bendrai užimami etatai amžiaus grupėse pagal pagrindinę pareigybę (2024 05 01)

Žvelgiant į priešpensinio ir pensinio amžiaus priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymą ugdymo įstaigose pagal mokomąsias kalbas matyti, kad mokyklose lenkų mokomąja kalba priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukusių mokytojų yra mažiausia dalis – 13,2 proc. Didžiausia šių mokytojų dalis yra mokyklose, kuriose ugdymas vykdomas rusų mokomąja kalba (28,4 proc). Mokyklose, kuriose ugdymas vykdomas lietuvių bei mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, priešpensinio ir pensinio amžiaus sulaukę mokytojai sudaro po 20,5–23,8 proc. šiose mokyklose pagrindinėse mokytojo pareigybėse dirbančių mokytojų.

Mokytojų amžiaus grupės	Mokytojų skaičius	Procentinė visų mokytojų dalis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	1312	76,2%	1276,83	0,97	-35,17
59 m.	54	3,1%	54,25	1,00	0,25
60 m.	52	3,0%	52,31	1,01	0,31
61 m.	39	2,3%	40,40	1,04	1,40
62 m.	44	2,6%	43,75	0,99	-0,25
63 m.	50	2,9%	52,00	1,04	2,00
64 m.	51	3,0%	51,50	1,01	0,50
65 m. ir vyresni	120	7,0%	114,62	0,96	-5,38
Iš viso	1722	100,0%	1685,66	0,98	-36,34

28 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lietuvių mokomoji k.) mokytojų pagrindinio etato užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis (2024 05 01)

Mokytojų amžiaus grupės	Mokytojų skaičius	Procentinė visų mokytojų dalis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	59	86,8%	58,29	0,99	-0,71
59 m.	1	1,5%	1,00	1,00	0,00
60 m.	2	2,9%	1,70	0,85	-0,30
61 m.		0,0%			0,00
62 m.	4	5,9%	4,50	1,13	0,50
63 m.	1	1,5%	1,50	1,50	0,50
64 m.		0,0%			0,00
65 m. ir vyresni	1	1,5%	1,00	1,00	0,00
Iš viso	68	100,0%	67,99	1,00	-0,01

29 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (lenkų mokomoji k.) mokytojų pagrindinio etato užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis (2024 05 01)

Mokytojų amžiaus grupės	Mokytojų skaičius	Procentinė visų mokytojų dalis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	622	79,5%	609,80	0,98	-12,20
59 m.	20	2,6%	20,14	1,01	0,14
60 m.	18	2,3%	18,08	1,00	0,08
61 m.	10	1,3%	9,85	0,99	-0,15
62 m.	13	1,7%	13,50	1,04	0,50
63 m.	15	1,9%	14,73	0,98	-0,27
64 m.	27	3,5%	27,83	1,03	0,83
65 m. ir vyresni	57	7,3%	52,84	0,93	-4,16
Iš viso	782	100,0%	766,77	0,98	-15,23

30 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (mišrios ir kitos mokomosios kalbos) mokytojų pagrindinio etato užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis (2024 05 01)

Mokytojų amžiaus grupės	Mokytojų skaičius	Procentinė visų mokytojų dalis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Etato perviršio rodiklis (Užimamų etatų suma – Mokytojų skaičius)
58 m. ir jaunesni	58	71,6%	56,00	0,97	-2,00
59 m.	1	1,2%	1,00	1,00	0,00
60 m.	1	1,2%	1,00	1,00	0,00
61 m.	2	2,5%	1,75	0,88	-0,25
62 m.	4	4,9%	4,40	1,10	0,40
63 m.	3	3,7%	3,00	1,00	0,00
64 m.	4	4,9%	3,75	0,94	-0,25
65 m. ir vyresni	8	9,9%	7,25	0,91	-0,75
Iš viso	81	100,0%	78,15	0,96	-2,85

31 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų (rusų mokomoji k.) mokytojų pagrindinio etato užimtumo vidurkiai, etatų suma, mokytojų skaičius ir procentinė visų mokytojų dalis (2024 05 01)

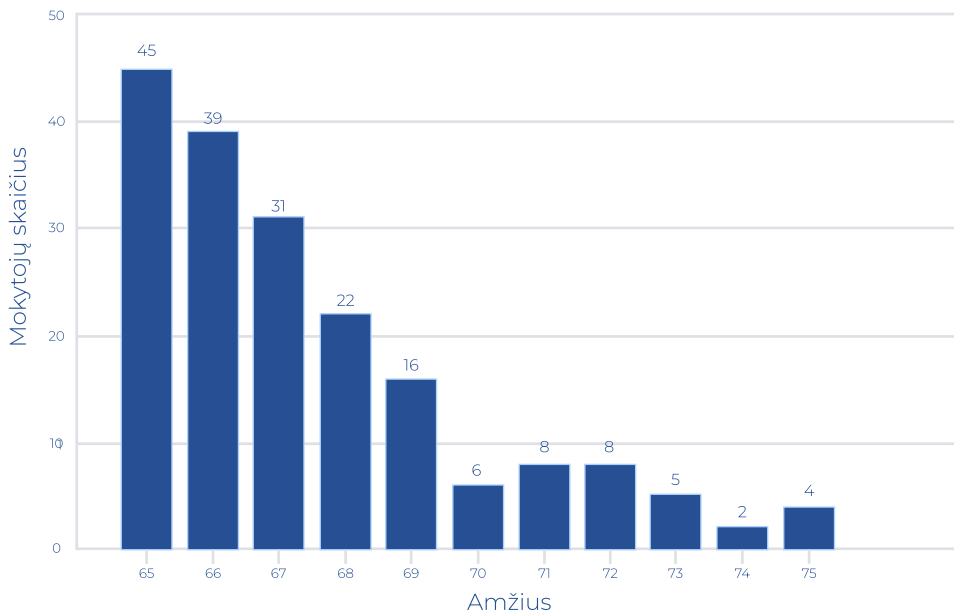
Nagrinėjant pensinio amžiaus sulaukusių priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų rodiklius matyti, kad 7 proc. Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančių mokytojų yra pensinio amžiaus. Iš viso pagrindinėse mokytojo pareigose šiemet dirba 186 pensinio amžiaus mokytojai. Pensinio amžiaus sulaukę mokytojai užima 175,71 etato. Vidutiniškai šie mokytojai dirba kiek mažesne nei pilnas etatas (0,94 etato) dalimi.

	Mokytojų skaičius	Amžiaus vidurkis	Užimamų etatų suma	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Procentinė visų mokytojų dalis
Pensinio amžiaus mokytojai	186	67,5	175,71	0,94	7,0%

32 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų amžiaus vidurkis ir kiti rodikliai (2024 05 01)

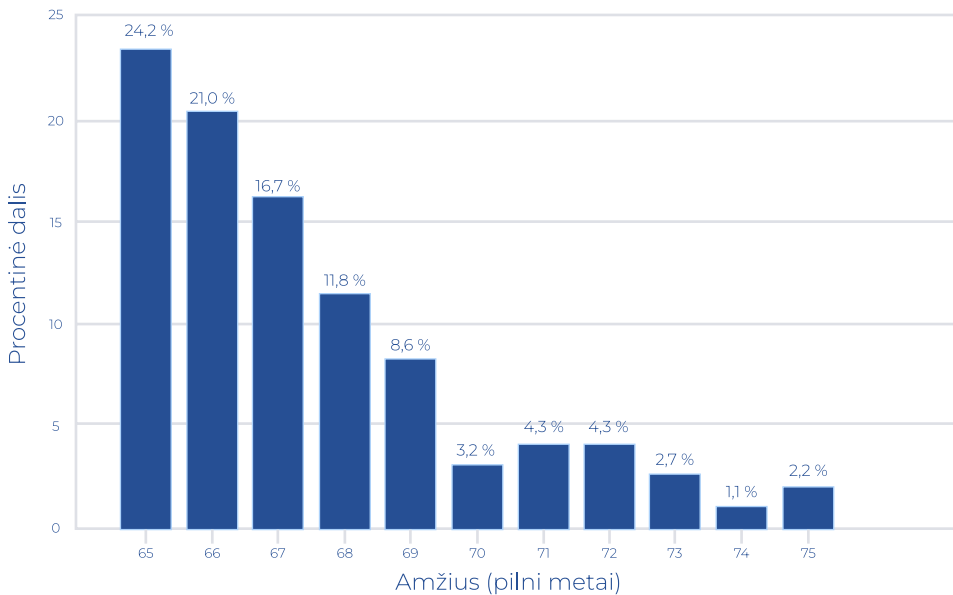
Vidutinis šių mokytojų amžius yra 67,5 metų. Didžiausią dirbančių pensinio amžiaus mokytojų dalį sudaro 65–66 metų amžiaus mokytojai (45,2 proc.). Šiam amžiaus intervalui priklausančių mokytojų yra 84.

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų pasiskirstymas pagal metus (2024 05 01)

32 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų pasiskirstymas pagal metus (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų procentinis pasiskirstymas pagal metus (2024 05 01)

33 pav. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų procentinis pasiskirstymas pagal metus (2024 05 01)

Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų lentelėje matyti, kad jų vidutinis pagrindinio etato užimtumas, vidutinis amžius, pedagoginis stažas dabartinėje darbovietėje yra panašūs. Šie mokytojai dažniausiai dirba beveik pilnu etatu, turi didelį pedagoginį stažą ir dabartinėje darbovietėje yra išdirbę kiek daugiau nei pusę savo pedagoginio darbo stažo dalį. Tai, kad ugdymo įstaigose lieka dirbti didelį pedagoginį stažą turintys mokytojai ir jie dirba beveik pilna etato dalimi, atskleidžia, kad dėl specialistų trūkumo mokyklos stengiasi išlaikyti šiuos specialistus ilgesnį laiką.

Pagrindinė pareigybė	Amžiaus vidurkis	Bendro pedagoginio stažo vidurkis	Pedagoginio stažo dabartinėje darbovietėje vidurkis	Pagrindinio etato užimtumo vidurkis	Mokytojų skaičius	Užimamų etatų suma
Ikimokyklinio ugdymo mokytojas	67,4	35,1	22,0	0,94	146	137,71
Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	67,7	40,0	24,9	0,95	40	38,00
Bendros rodiklių reikšmės	67,5	36,2	22,6	0,94	186	175,71

33 lentelė. Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbančių pensinio amžiaus mokytojų amžiaus, stažo ir pagrindinio etato užimtumo vidurkiai pagal pagrindinę pareigybę (2024 05 01)

Apibendrinimas

Atsižvelgiant į duomenis apie Vilniaus m. sav. bendrojo ugdymo mokyklose dirbančius asmenis, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra mokytojas, galima daryti kelias išvadas, kurios yra svarbios pedagogų rezervo požiūriu.

◆ Didesnė dalis mokytojų yra linkę dirbti padidinta etato dalimi. Yra požymių, kad tokia tendencija išlieka ir ryškėja (tokiu būdu šiemet užpildyta 288,42 etato), todėl laikytina, kad darbas padidintu krūviu tampa normalizuota mokyklų praktika. Tai ypač ryšku tarp skaitlingiausių dalykų mokytojų, taip pat mokyklose, kurių mokomoji kalba yra lenkų arba rusų. Ši tendencija, nors mokytojams suteikia finansinį atlygį, o mokyklų vadovams padeda spręsti tam tikrų dalykų mokytojų trūkumo problemą, neužtikrina pedagogų rezervo atsinaujinimo ir kelia mokytojų perdegimo riziką.

◆ Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta rusų mokomąja kalba, pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu iššūkių kelia didesnė nei kitose mokyklose priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų dalis (37,9 proc.) ir nedidelis skaičius jaunesnių mokytojų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šioms mokykloms jau dabar yra sudėtinga pritraukti jaunesnio amžiaus specialistų, todėl etatinis krūvis yra perkeliamas šiuo metu dirbantiems mokytojams. 5–10 metų laikotarpiu neatsinaujinant tokių mokyklų mokytojų bazei ir esantiems mokytojams išeinant į pensiją, jos neturės galimybių užtikrinti tinkamą ugdymo procesą. Didelių iššūkių turės ir tam tikrų dalykų mokytojų bendruomenės, kurių nemažą dalį (40,1–52,8 proc.) šiuo metu sudaro priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojai. Tai gimtosios kalbos (rusų), užsienio kalbos (rusų), chemijos, fizikos, matematikos mokytojai.

◆ Nepaisant to, kad amžiaus struktūra, pedagoginis stažas rodo, kad mokyklose dirba pedagoginę brandą pasiekę moky-

tojai, yra išaugęs naujai į sistemą atėjusių (t.y. turinčių iki 2 m. pedagoginį stažą) mokytojų skaičius. Su sunkumais susiduria mokyklos, kuriose ugdomas vykdomas lenkų mokomąja kalba – jose naujų mokytojų itin maža dalis.

◆ Analizuotam laikotarpiui yra būdingas neigiamas sudarytų ir nutrauktų darbo sutarčių balansas: vidutiniškai per pusmetį nutrauktoms 339 darbo sutartims tenka po 145 sudarytas darbo sutartis. Pastaraisiais metais bent ketvirtadalis visų nutrauktų darbo sutarčių yra su pensinio amžiaus sulaukusiais mokytojais, likusios nutrauktos darbo sutartys yra su darbingo amžiaus mokytojais ir gana tolygiai pasiskirsto tarp amžiaus grupių. Tokia sudaromų ir nutraukiamų darbo sutarčių balanso ir demografinė nutraukiamų sutarčių tendencija neleidžia tinkamai pasipildyti pedagogų rezervui ir įspėja dėl to, kad didesnė dalis mokytojų iš mokyklos išeina ne dėl to, kad sulaukia pensinio amžiaus (išskyrus mokyklas rusų mokomąja kalba ir iš dalies mokyklas lenkų mokomąja kalba), o dėl kitų priežasčių (keičia mokyklą, išeina į privačią mokyklą, palieka švietimo sistemą ar kt.).

◆ Pažymėtina, kad darbo sutarčių sudarymas išsiskiria aiškiu sezoniškumu, nes didesnė darbo sutarčių dalis sudaroma prieš mokslo metų pradžią ar jų pradžioje. Nutrauktų sutarčių sezoniškumas pastaraisiais mokslo metais kiek sumenko dėl to, kad reikšminga dalis sutarčių nutraukiama prieš mokslo metų pradžią, jų pradžioje ir mokslo metų pabaigoje. Tai reiškia, kad mokyklų vadovai šiais mokslo metais turėjo aiškesnį mokytojų poreikio paveikslą šiek tiek anksčiau nei ankstesniais metais ir atitinkamai mokytojų paieškai turėjo ilgesnį galimybių „langą“ nei ankstesniais metais – visą vasaros laikotarpį.

◆ Analizuojamu laikotarpiu sudarytoms darbo sutartims yra būdinga tai, kad daugiau nei penktadalis darbo sutartis su Vilniaus m. sav. mokyklomis sudariusių mokytojų neturi pedagogo profesinės kvalifikacijos. Auganti sutarčių su tokiais mokytojais dalis rodo, kad pedagogo profesinę kvalifikaciją turinčių mokytojų nepakanka, todėl mokyklų vadovai, spręsdami darbuotojų trūkumo problemą, dirbti mokytojais vis dažniau prii-

ma iš kitų sričių ateinančius specialistus.

- ◆ Įdomu tai, kad visų naujai darbo sutartis sudariusių mokytojų amžiaus profilis skiriasi pagal mokyklų mokomąsias kalbas. Mokyklose lietuvių mokomąja kalba dažniausiai darbo sutartys sudaromos su 33–43 metų naujais mokytojais. Į šias mokyklas ateina profesinės patirties (pedagoginės arba kitokios) jau sukaukę asmenys. Nors negalima pasakyti, ar šie asmenys yra anksčiau palikę mokyklą, ar joje dirba pirmą kartą, šis niuansas leidžia manyti, kad tokie mokytojai yra labiau motyvuoti ir profesiją renkasi tikslingiau.
- ◆ Mokyklose rusų mokomąja kalba daugiau nei kitose mokyklose priimta pensinio amžiaus mokytojų – tai reiškia, kad šios mokyklos susiduria su naujų mokytojų pritraukimo problema.
- ◆ Mokyklose, kuriose ugdymas vyksta lenkų, mišriomis ir kitomis mokomosiomis kalbomis, daugiau priimta 44–53 metų amžiaus mokytojų. Keltina prielaida, kad tai yra susiję su mokytojų migracija tarp mokyklų.

Atsižvelgiant į duomenis apie Vilniaus m. sav. mokyklose dirbančius asmenis, kurių pagrindinė pareigybė pagrindinėje darbovietėje yra priešmokyklinio arba ikimokyklinio ugdymo mokytojas, galima daryti kelias išvadas, kurios yra svarbios jų rezervo požiūriu.

- ◆ Didesnė ikimokyklinio ugdymo mokytojų dalis yra linkę dirbti neviršydami etato arba nepilna etato dalimi, o priešmokyklinio ugdymo mokytojai dažniausiai dirba kiek didesniu nei vidutinis pilnas etatas. Ši tendencija, nors gali sudaryti prielaidas nepilnu etatu dirbantiems specialistams derinti tiesioginį darbą ir kitas veiklas, o mokyklų vadovams – pritraukti specifinį darbuotojų segmentą, nekuria pakankamų galimybių pedagogų visavertei integracijai į ugdymo įstaigą, kelia didėjančios darbuotojų kaitos riziką.
- ◆ Bendras Vilniaus m. sav. priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymas pagal amžių yra pakankamai palankus. Tik nedidelė dalis mokytojų yra pensinio amžiaus, jie dirba nepilnu etatu (iš viso 175,71 etato). Dar šiek tiek padidinus naujų mokytojų pritraukimo apimtį, Vilniaus mieste būtų galima pasiekti subalansuotą priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų pasiskirstymą pagal amžių.

- ◆ Didesnių problemų kyla ugdymo įstaigoms, kuriose ugdymas vykdomas rusų mokomąja kalba. Jose pedagogų rezervo atsinaujinimui ilguoju laikotarpiu iššūkių kelia didesnė nei kitose mokyklose priešpensinio ir pensinio amžiaus mokytojų dalis (beveik 30 proc.) ir tai, kad šios mokyklos susiduria su iššūkiu pritraukiant jaunesnius nei 30 metų mokytojus.
- ◆ Nepaisant to, kad priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo mokytojų amžiaus struktūra, pedagoginis stažas rodo, kad šiose įstaigose dirba didesnės pedagoginės patirties turintys mokytojai, yra išaugęs naujai į sistemą atėjusių (t.y. turinčių iki 2 m. pedagoginį stažą) mokytojų skaičius.

